

۱۶۰۴
۸۶۶۸

بازدید شد
۱۳۸۵

کتابخانه
آزادگان

ن ۱۰۲۴۳

کتابخانه مجلس شورای اسلامی
۱۱۲۹۸
ثبت کتاب ۲

کتابخانه مجلس شورای ملی	
کتاب: مجروح - روزهای نیمه دی که در زندان بود - احسان ملی	شماره ثبت کتاب ۸۶۶۸
موضوع: تاریخچه و سیرت - مری خرد - صدر قد	
شماره قفسه: ۱۶۰۴	

۲۵

غیر فهرست شده
۱۶۶۰۴

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي جعلنا من عباده
الذين هم خير من عباده

الذين هم خير من عباده

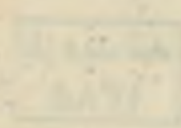
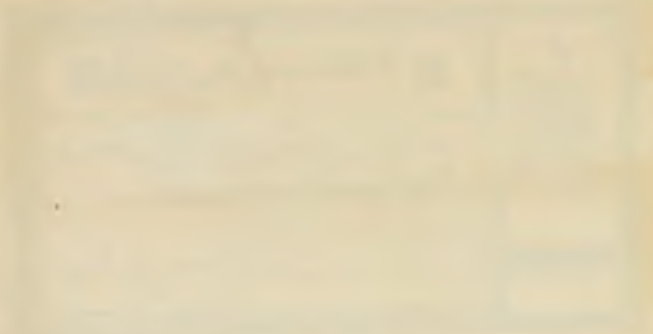
الذين هم خير من عباده

الذين هم خير من عباده

الذين هم خير من عباده

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي جعلنا من عباده

اول روز	چاشت	زوال
سمس	زهر	عطارد
مر	زحل	مشتری
مرج	سمس	زهر
عطارد	مر	زحل
مشتری	مرج	سمس
زهر	عطارد	مر
زحل	مشتری	مرج
اول شب	رجب	قبل از شب
عطارد	مر	زحل
مشتری	مرج	سمس
زهر	عطارد	زهر
زحل	مشتری	مر
سمس	زهر	مرج
مر	زحل	عطارد
مشتری	زحل	سمس
مرج	سمس	زهر

مه و تن هم بیاید شستن شستن بار هم چنان که لیم و بعد از آن چای کاهی بخورند
 ششم ماه بزین دشتان شایده و ادن **در غه دوم** این که آتش بهرام را نیکو بید
 آن کند داشتن و غم فوری او کردن و هیزش بیاوردن تمام چنانکه اسال هیزم بارینه
 رو بوی بر نهند چندان که باد بوی او ببرد دیو و درج بدو و درج از خورده و بر آتش در
 این قوم رنگانی می توانیم کردن به اگر از و بر و و نه اما سندان و زور آتش و
 قوم رنزه گانی می توانستی کردن پس و بهی کند که هیزم آتش و داشتن بند به دهند
 ی در رسد و پشت و پناه او را دانند **در غه سیوم** این که از جهت شش کوفه که
 من از حساب مرکوزان باشد و هر کسی که نیکی و بدی نداند از جمله دام هر غنی بتر باشد و
 که بختیار است و دویم نیایش و رشید است و سیوم ماه نیایش است و چهارم ربهش
 به بدمان و مادران و خوشاوندان است و ششم فروردین در شستن هر کسی که یک سال که
 به هر مرکوزان باشد و نیایش آنست که هر روز سه بار حساب باز باید دادن اگر مر
 به باشد اگر نیایش بکس فرماید تا بسوی وی بکند و صد دینار داشتن به هد به بر دست
 بید که نیایش خودی باید دادن اگر بپای تواند کردن شسته بکند شاید و اگر شست نتواند در آن شفته بکند و
 شفته تواند کرد غواهری نزد خواند نیایش بپرسد و اگر غواهری نزدای تواند خواند با دوازده و با احتیاج
 تا سر بگوید سه بار و سه شتم و هجده خواند و نیم روز ایستاده باشد و هجده و نواز شام بهی سخته
 و سه شتم و هجده بخواند چون چنین کند او را حساب کنند و پاده فراه دهند و ماه نیایش هر ماه سه بار بگوید
 شود و یکبار که نیت شود و یکبار که باریک شود و ربهش شستن هر سال یکبار باید شستن و روانه
 شستن و فروردین نگاه داشتن و هر یکی را بوقت خویش باید کرد تا پاداشش بکند و پاداش
در غه چهارم این که دهن کره بلید تر از آن و شش و کره و کره بلید تر از آن که بندان کرد

شکستند پس هر کسی را که جاده افی بود شکوه او بیشتر و عزت تر باشد به حال چون جاده کلا
 شند و دل نگرانی کنند و آن جاده را جاده افی خوانند چون بینند بدستوران باید دور
 داشتن سزاوارست از برانکه و آنها با ایشان تیر و کمان و جبهه کنند که جاده در دست بود و
 بی نزد آن روز از آب و شکار می کنند هر بد فرستی جویج بگوید فرست این جانب
 به آن روان بگوید بول رسد سخت باشد که رسد و بس سبک کام بتر باید رسد و بدیگر که
 رسد بدیگر کام و نزدیک نای رسد چهارم کام بگوید بول رسد جای که خوش بزند **در شاد ششم**
 به بران بران بشویند و اند چون یا بلیدی آلوده کنند و آن که زن دشتان دست یاز
 آن بخت و آن که مردم را بران بر دار کنند از جمله این و جاده در باید کردن تا بران باز خور
 شد و شستن و سوختن جای باید بردن که کسی برگیرد و بد جبهه نشاند و باید کار کرده
شاد نهم این که نغوز باله اگر کسی سالی بچسبند بوزند به دینی دهند یا سالی بر چسبند یا
 بان او بید که بر شوم کند و پیش دستوران و در آن شود و پست کند که بعد از آن او را درین
 بش که دستوران گویند که نازد تا کشتن ازین بشود **در شاد دهم** این که شاید از جاده افی
 به که مکران بود باشد آن چنان باشد که در هزاره ها جاده باشد اگر زدن باشد که بخورد ایشان
 نا بکناه کردن شوند هم کلاه آن باشد که خوش بدو داده باشد بزان که آن خوردنی مکرسی و نه سی
 ایسی و ترسی نباشد هیچ بابیشان نباید دادن و کلاه عظیم بود **در شاد یازدهم** این که هر چیزی
 شود چون باید شستن زیر یک بار بیاد یاب شستن و یکبار بخاک خشک کردن و یک بار بآب شستن
 در برین پنج یک یاد کردیم برین و از زیرین و سرین و روین سه بار و بولاد چهار بار و سنگ
 در نه و یاقوت و کهر باوشه و حقیق مانند این هر چه از معدن باشد بجهل شستن بدست شستن بر
 ده آرد پاک باشد چنانکه هر بادی که بیاد یاب بشویند به خاک خشک کنند و بآب بشویند و آن که در
 به بار تا دو بار تا سه بار تا چهار بار تا شش بار بگوید فرموده است هر چه از معدن باشد
 و در نه و یاقوت و کهر باوشه و حقیق مانند این هر چه از معدن باشد بجهل شستن بدست شستن بر

خاک
۴

بهره پادشاهان که بودند و باشند و امید و آن میداشتند که من ترا در روز کار ایشان بیافرینم و این
 کنند و روان ایشان بگو و عثمان رسد و من بیا فریدم الا طبعه بیا نه روز کار که از دور کیو مرشنگ
 سال است و اکنون تا تاریخ سی و سه هزار سال که مانده است بس ترا در بیا نه روز کار بیا فرید
 میان بود عزیز تر و باقی بود هم چنان که دل در میان همه تن است از جرم عزیزت هم چنین فویتی از همه
 بخت تر است از برانکه در میان است ایران شهر که اطمین چهار است از درگاه با جبهه و از بخت تر است بسب
 میانست بس ترا در بیا نه روز کار بیا فریدم بهمت عزیز و ترا بیا فریدی دادم و پادشاهی فرستادم و
 و دین دوست و بس ترا بخندین عزیز و خلق فرستادم و دانتها که مردم یگان کردن و سخت بدست
 آوردن بتوروشن آسان کردم و ترا از قیله دانتها آگاه کردم و جاده افی ها با و نسا توان آموختن
 جهان هیچکس ندارد بر تو خوار و آسان زنده و پانچوش بزقان تو بکنم که در میان مردم روان تر است
 فصیح تری باین همه بزرگواری که بتو ادم این رزانت ترا اندر می کنم که هر کار و کوفه که امر و زبوتو
 با فردا میفکند و بدست خویش تدبیر خویش کن و بران فزه عباس که هنوز جوانی هست و شاید کردن و یا
 پس ازین بکنم که بسیار کس بودند که ایشان زنده کنی یک روز مانده بود و کار بجایه ساله در پیش کرد
 می جاهد کن تا کار امروز با فردا سیقتی به اهرمن در و نود و پنج برین کار گشته است که یکی را نام د
 دیگری را نام بس و این دو درج سیوسته با مردم کوشش و کار میکنند تا کار او باز بس اقتدر به کار
 و در آن درج که نام او دیرست گوید که دیر بخوابی زیست و این کار همه وقت شاید کردن و آن درج که نام
 است گوید که اکنون فراز گیر که پس از این شاید کردن و سیوسته این دو درج روان را از کار جویند
 رنخ تا فرجام در رسد و کارها بانس افتاده بود و حسرت و پشیمانی خورد و هیچ سودش نداشت
 بخند این جهان بشود **در شاد دهم** این که چون از جاده افی خوب بر خیزند همای جای گاه کشتی باز باید بر
 کشتی نباید نهادن به اندر دین بید است که هر کام که کشتی فراز نهند فریانی کلاه باشد که چهار کار
 باشد که هزار و دویست در سنبل بود پس خوشیته و این کلاه باید داشت

ست که چشم و بنیان و کوشش بدست و بنیای روز دایم و از گناه کردن پر نیندگیم و قوی دران بیکم شدند
و روزی جزئی نوزده روز خوردن پرهیز کنند و گناه کنند و عبادت بجا آورند تا به گناه نرسند و عیش و شادی
نمایند که از دست و پای و کوش و زحمت و بنیان و چشم و کوشی نبرد که آن بود چون پیش کنیم روزی هفت اندام جای آورده
در درازنهای از چیز تا خوردن برونه است در دین ما از گناه ناکردن روز است **در هفتم** چهارم این که چون
سین یلیتا آمو و بر یوی و یلی اشم و هو بیاید گفتن و بخت بکردن و گفتن که اجش و افش و شیمان و ستم
هی که نیندگیم که تمام کرده ام و اندر شید و جسته این که دهایتم و بس بختن هر که که پیش کنند که گفتن و کشتی بر
در دایم که در هفت کشور زمین بیکند دران شب هم هر که باشد هر دی که برادر و خود بر در
نبرد و چون از چهل و چهل و در پیش یلی اشم و هو خواند **در هشتم** پنجم این که هر که در کوشش آید از
بنا و غلن باز باید بر سیدن و ایشان مشورت کردن و از رای تدبیر خویش هیچ کار نباید کردن در دین
پیر و تعالی را تا شت را گفت که هر که در کوشی خود و دانش بیک جای پدید آید تا این باز کوی و نا
حق تا این دران میانه راه نیاید و آن کار را خلد نرسد و پیش استندارید اما سست آن که به بدید
در شاه دیداری شد و او را این دو وصیت کرد و گفت ای مویها که کاتی تیز داری و او را از سوهان
در کوشی بیک داری و او را از تکیانه در بخت اوج دانا فرمود و او را از شور کردن نکرید و تا آنکه
در تمام شود **در هشتم** ششم این که کسی شاید کشتن خاصه سکه آبی اگر جای به پیشند بر باید گفتن و بجا
بردن و در زمین و ندیدد و نماید که هر کسی که کسی آبی بکشد و کشتش بنماید **در نهم** هفتم
دانش و دین کسی شود دران سه روز جهد باید کرد که بیوسته شست سرش بیکند و شستش
از دمای خوانند که در آن سه روز درین دنیای باشد و شب به چهار درون بیاید بیشتر
در شست و شست و بیک بختن و بیک بختن سرش و بجهای چینی شود و دران درون اشوار
نماید که نبرد و از چشمتان شده دستار و میرامن نیک و کشتی و شلوار و سندان و پیراه
نکار و دغا شکوه پیشتر بود و خوی زیادت کنند از پیرا که نا
در دایم خود را از این جای

از آن آب میخسک اگر دران میانه که آب در کشته ناز بسته باشد و نای بدیدار آید اگر بتواند
بهر هیزد و اگر آب را بتواند کرد انید بگرداند اگر ناکاه آب بناسد او را گناه نباشد و اگر کوی کشته
نکردن نگاه نکرده باشد و آب بناسد او را کس خود ریعن باشد و سرش بر شوم باید کردن **در هفتم** هشتم
چون دران بناید تا یست یک روز سر شود و دست به هیچ چیز باز نهد و بر بام نشود و پای بر در است
سرای تهجد و بعد از آن پست و یک روز اگر خوشن را جان بید که سر بتواند شستن سر شوید و بعد
از آن تا چهل روز بر آیدن از شتر دیک آتش و چیز جوین و سفالین که باشد پر هفتن و از نان بخن
و دیک بختن و هیزد پر هفتن و چون بختن روز بر آمدن در بار سر شستن همه کاری شاید تا
روز بر آمدن مرد شاید که بادی شتر یکی کند گناه عظم باشد و تواند بود که در باره آب شستن شود
از پیرا که در چهل روزان زود تر آیتن شوند و اگر بید از چهل روز خوشن را بلید بیند که بدستی
که از کود که آمدست بدشتان باید داشت **در هفتم** نهم این که چون ننی را کود که بزبان شود
باز بادیاب دادن تا دل اندرون او پاک شود و بعد از آن تا سه روز البته آب شاید دادن و
چینی که آنرا آب یاغک درش باشد و این سه روز از وقت تا وقت باشد چنانکه اگر غار پیشین این کار
بود تا در غار پیشین بودن یک ساعت در در کشتن آب شاید دادن و چون یک ساعت در کز در آب
و بعد از آن چهل روز بکنار بختن و بس بر شوم کردن و کود که تا چهار ماه شدن هر که که بر آید فرد
باشد از بر آنرا که تا چهار ماه شود روان بوی نرسد اگر بعد از سه ماه این کار افتاده بود اعطیاتی عظیم
جای آوردن و برین کار باز ایستادن که این دین مایاکی باز بسته است که اگر کسی ریعن باشد و خوشن را
پاک دارد تا او زنده باشد هر که از آن ریعنی پاک شود ارده هزار بار سر خود را بپاید و هیچ از آن
پاک شود به این ریعنی از پیر و نشت از اندرون مغزو استوان و رک و پی است آب میری را پاک
نکرد و پوست باشد و این ریعنی و بلیدی از استوان است الا یونک دینی پاک شود **در هفتم**
از سرای کسی از دنیا و دین شود سه روز آن خانه باید کوشیدن که کوشش از
دینان شود **در هفتم** دهم این که بعد باید کردن تا سفا و تنور را

[illegible][illegible]

چون در سجده عمل مانده خود در آلت و سجده بپا در روی
سجده بپا در سجده و آلتش از درخت نکند و پا در
آلتش سجده و نمچه در فتق قلب عمل باشد
داخته نکند و حدیث با زن و مرد و مسلم
چون ماه در غور نباشد و در کاوید در کوسه غریبه
نکرد و البته چشمش بر لبش حشر دیگر نکند
داخته نکند و درین وحش و سلسله بینی سنگ
چون ماه در غور نباشد و در روی مردم ماه و بدیه
در کتاب حکمت و مانند آن بتصرف خود
بر روی ماه بیکر و سه سال بیکر و سه سال بیکر
بخواند و حدیث کند از درین مردم سوام و ناچایا
چون ماه در سجده نشین شود و بجوی آب روان
بپا در سجده و نه خود در یکین آلتش و بجز
سفید نکند و دو سالش بر سه سالش و سه سالش
در سجده خوانند و حدیث کند از میزبان سیه
چون ماه در سجده نشین شود و چون بپند در آسمان
نکرد و پا در روی بد و آینه و روشن
نظر کنند و آلتش در سجده از درین
زن و مرد و مسلم و حدیث
چون ماه در سجده نشین شود و چون بپند
در روی بپند و بپند و در حشر آلتش و خوش
پا در سجده و گیاه نظر کنند و آلتش
نکند از بپند و بپند و بپند و بپند

چون ماه در میزانی نو شود چوین - چندی در آیین
صلاتی نکرد یا در صورت خوب اما در صورت
نخور بسته چهار ده ساله یا در صورت
دختر نه ساله نظر کنند و آخر کند از دیدن نجاست
چون ماه در عقرب خوش شود چوین - چندی در
ردن مردم تنگداری و بیچارگی و سستی جو سینه
یا در زرد و سیم و جوهر - هر نظر بی بایستی کردن
و آخر از کند از دیدن چنانکه کرده
چون ماه در قوس نو شود چوین - چندی در زردی
و سستی جوهر و در زردی و سستی و اهل
دستر نکرد یا در دفتر و کتاب و کاغذ نکرد
آخر از کند از دیدن دیوانه
چون ماه در جدی خوش شود چوین - چندی در زردی
یا در زردی و سستی و در زردی و سستی و اهل
سستی نکرد و هفت اشتم و هفت بخورند و
آخر از کند از دیدن زنی و سستی که چنان باشد
چون ماه در دلو نو شود چوین - در عشق و دفتر
که عشق نوشته باشد از هر مذابی - قبل خود کند
یا در زردی و سستی و زردی و سستی و اهل
و آخر از کند از دیدن طالبان و طالبان که کند
چون ماه در حوت خوش شود چوین - چندی در زردی
و سستی و جوهر و در زردی و سستی و اهل
دفتر و نامه و آخر از کند از دیدن نجاست
املا و اهل

۱.
 مشرت
 حوت
 اسوز
 عمان
 مشتا
 بختنه
 استن
 مش
 ۲.
 وفا
 سفید
 سودا
 بزمین
 بزمش
 سواظر

شخصی میانه یا خود و دوسرو
بزرگ بینی و حاصل یکیکه در
رومی یاد از زیر تنه خالی دارد
خنده و بیست امارت و
چشم و شری و معادن آن و خود
و معاش ایشان

سوال از قبض جنوری یا
از ترمذی یا از خاسته
که دیر ماند باشد
یا رنجوری بدجان باشد
یا از جملة ارکان یاد
یا از سقرسد یا بنیاد
کافی

این غفلت منتهی غایب
نیکیست و کمر بنیاز
آید و امار بخور را
بد باشد و از پادشاه
و چهار پایی فایده یزد

شخصی مینه بالا از قی مشتمل خانه خوشی و برادران و خواهران
خویش را در بدو می گوید و پیش
زخمی باشد یا کور دهند باشد
مقام آمد که بگوید

دلیلیست بر صغریه خلاف افایب از دیگر و بیکی و حرارت
دلیلیست بر نقصان مال و ضایع شدن عین شده بدست نیاید
دلیلیست بر سز نزدیکی و حرارت و مرد در سیدن
دلیلیست بر نزدیکی از عدم ویدی احوال پدر
دلیلیست بر خروج فرزندان و نقصان نوح و خیرهای مینه
دلیلیست بر خور و جور و خروج غلام و کنیزک و خدای محبوب
دلیلیست بر جنگ و خصومت بین دو دشمن و دعوی های حق
دلیلیست بر این شدن ز خوف یعنی خوف از دشمن و خیر و خوف
دلیلیست بر سفر دور و خوابی جایب و نقصان مله
دلیلیست بر نقصان صاحب و رتب و منصب پادشاه
دلیلیست بر جنگ بین دوستان و اهلوتی و نقصان نژاد
دلیلیست بر خدای محبوب ویدی حال دشمن و نقصان عیون
دلیلیست بر آنکه مقصود حاصل شود و نیاسپد دورتر شود
دلیلیست بر عدم مطلوب و از دیده و تلف شده بدست نیاید
دلیلیست بر یاد کردن از دزدان و حذر از کشمندان
دلیلیست بر حاقیت مذکور ویدی همه کاره و اهل علم با تحویب

اگر صحبت ضایع شده
 باشد باز نیاید و چون
 نه بود و غرض دیگر
 نیکی باشد ماعدا
 و غرض حق و در نه بدین
 سوزانده در ششم
 خوق

مختصات

۱۰. اسرار
۱۱. اسرار
۱۲. اسرار
۱۳. اسرار
۱۴. اسرار
۱۵. اسرار
۱۶. اسرار
۱۷. اسرار
۱۸. اسرار
۱۹. اسرار
۲۰. اسرار
۲۱. اسرار
۲۲. اسرار
۲۳. اسرار
۲۴. اسرار
۲۵. اسرار
۲۶. اسرار
۲۷. اسرار
۲۸. اسرار
۲۹. اسرار
۳۰. اسرار
۳۱. اسرار
۳۲. اسرار
۳۳. اسرار
۳۴. اسرار
۳۵. اسرار
۳۶. اسرار
۳۷. اسرار
۳۸. اسرار
۳۹. اسرار
۴۰. اسرار
۴۱. اسرار
۴۲. اسرار
۴۳. اسرار
۴۴. اسرار
۴۵. اسرار
۴۶. اسرار
۴۷. اسرار
۴۸. اسرار
۴۹. اسرار
۵۰. اسرار
۵۱. اسرار
۵۲. اسرار
۵۳. اسرار
۵۴. اسرار
۵۵. اسرار
۵۶. اسرار
۵۷. اسرار
۵۸. اسرار
۵۹. اسرار
۶۰. اسرار
۶۱. اسرار
۶۲. اسرار
۶۳. اسرار
۶۴. اسرار
۶۵. اسرار
۶۶. اسرار
۶۷. اسرار
۶۸. اسرار
۶۹. اسرار
۷۰. اسرار
۷۱. اسرار
۷۲. اسرار
۷۳. اسرار
۷۴. اسرار
۷۵. اسرار
۷۶. اسرار
۷۷. اسرار
۷۸. اسرار
۷۹. اسرار
۸۰. اسرار
۸۱. اسرار
۸۲. اسرار
۸۳. اسرار
۸۴. اسرار
۸۵. اسرار
۸۶. اسرار
۸۷. اسرار
۸۸. اسرار
۸۹. اسرار
۹۰. اسرار
۹۱. اسرار
۹۲. اسرار
۹۳. اسرار
۹۴. اسرار
۹۵. اسرار
۹۶. اسرار
۹۷. اسرار
۹۸. اسرار
۹۹. اسرار
۱۰۰. اسرار

این شکل را از
برایان محاسن گویند که
نیمه کعبه است
در
اس
این شکل را از
برایان محاسن گویند که
نیمه کعبه است
در
۱ دل نیست بر دل سستی ایشتعل و تل و ترس از عشق
۲ دل نیست بر هیبت ملک و آنچه می طلبد باید و شاد کرد
۳ دل نیست بر دل خوشی ز برداری و سفر و رسیدن غایب
۴ دل نیست بر تنگی عاقبت و تنوع از ملک و شاد دی
۵ دل نیست بر هیبت از فرزندان آمدن خبر و برادر رسیدن
۶ دل نیست بر زیاده و تنگی حال حد ملک را از و بیج
۷ دل نیست بر تنگی بمباری و ترویج و غیر غایب
۸ دل نیست بر رسیدن غایب و تمامی دمی و تصور خوف
۹ دل نیست بر سفر و محو و قیامی تفصیل علم
۱۰ دل نیست بر عشق و اجتماع و دل خوشی از پادشاهی و تنگی از شغل و ملو
۱۱ دل نیست بر عشق و اجتماع و دوستان حقیقی
۱۲ دل نیست بر غلبه دشمن و جنگ و عاقبت میان و دوی
۱۳ دل نیست بر وصول به غایب و آنچه می طلبد باید عاقبت
۱۴ دل نیست بر رسیدن غایب و مراد حاصل شدن
۱۵ دل نیست بر تنگی کار و دسول از عشق
۱۶ دل نیست بر راحت رسیدن و تنگی عاقبت در همه کار

این شکل را از
برایان محاسن گویند که
نیمه کعبه است
در
اس
این شکل را از
برایان محاسن گویند که
نیمه کعبه است
در
۱ دل نیست بر دل سستی ایشتعل و تل و ترس از عشق
۲ دل نیست بر هیبت ملک و آنچه می طلبد باید و شاد کرد
۳ دل نیست بر دل خوشی ز برداری و سفر و رسیدن غایب
۴ دل نیست بر تنگی عاقبت و تنوع از ملک و شاد دی
۵ دل نیست بر هیبت از فرزندان آمدن خبر و برادر رسیدن
۶ دل نیست بر زیاده و تنگی حال حد ملک را از و بیج
۷ دل نیست بر تنگی بمباری و ترویج و غیر غایب
۸ دل نیست بر رسیدن غایب و تمامی دمی و تصور خوف
۹ دل نیست بر سفر و محو و قیامی تفصیل علم
۱۰ دل نیست بر عشق و اجتماع و دل خوشی از پادشاهی و تنگی از شغل و ملو
۱۱ دل نیست بر عشق و اجتماع و دوستان حقیقی
۱۲ دل نیست بر غلبه دشمن و جنگ و عاقبت میان و دوی
۱۳ دل نیست بر وصول به غایب و آنچه می طلبد باید عاقبت
۱۴ دل نیست بر رسیدن غایب و مراد حاصل شدن
۱۵ دل نیست بر تنگی کار و دسول از عشق
۱۶ دل نیست بر راحت رسیدن و تنگی عاقبت در همه کار

این شکل را از
برایان محاسن گویند که
نیمه کعبه است
در
اس
این شکل را از
برایان محاسن گویند که
نیمه کعبه است
در

شخصی سخاوتی باریکی ساقی سخاوت فرزند و مشرق خدا یا دشمن
سفید چست قنات یا آملک و مشق و اکل و شرب
یا نقاش خوش بهت و دیگر موط
۱ دل نیست بر فرج نفس و خرمی و مراد است دل خوشی
۲ دل نیست بر طرح از مال و معادن روز آینه صمیمه و تنه شود
۳ دل نیست بر سفر و شاد و دیدن از دوستان
۴ دل نیست بر رسیدن آمدن از دل خوشی و سوال نیکو
۵ دل نیست بر شادی از فرزندان و خبرهای خوشی
۶ دل نیست بر صحت و بخور و خروج غلام و کنیز و بیج
۷ دل نیست بر تنگی و مدد و میان زنان و صدان و شایک
۸ دل نیست بر مراد خوف و غایب سلامت رسد
۹ دل نیست بر خوف از پادشاه و نقصان منصب
۱۰ دل نیست بر حصول مراد از دوستان و مشق و مال
۱۱ دل نیست بر خروج محبوس تنگ و مباری بر تنگی
۱۲ دل نیست بر آنچه می طلبد آسانی پاید غایب و مراد
۱۳ دل نیست بر حرکت و سفر و شادی سلامت آمدن
۱۴ دل نیست بر تنگی عاقبت کار و سفر نیک
۱۵ دل نیست بر شادی و راحت و خرمی و دیکوی
۱۶ دل نیست بر عمر و اندوه جهت زن و مطین و عاقبت خبر بد

این شکل را از
برایان محاسن گویند که
نیمه کعبه است
در
اس
این شکل را از
برایان محاسن گویند که
نیمه کعبه است
در
۱ دل نیست بر دل سستی ایشتعل و تل و ترس از عشق
۲ دل نیست بر هیبت ملک و آنچه می طلبد باید و شاد کرد
۳ دل نیست بر دل خوشی ز برداری و سفر و رسیدن غایب
۴ دل نیست بر تنگی عاقبت و تنوع از ملک و شاد دی
۵ دل نیست بر هیبت از فرزندان آمدن خبر و برادر رسیدن
۶ دل نیست بر زیاده و تنگی حال حد ملک را از و بیج
۷ دل نیست بر تنگی بمباری و ترویج و غیر غایب
۸ دل نیست بر رسیدن غایب و تمامی دمی و تصور خوف
۹ دل نیست بر سفر و محو و قیامی تفصیل علم
۱۰ دل نیست بر عشق و اجتماع و دل خوشی از پادشاهی و تنگی از شغل و ملو
۱۱ دل نیست بر عشق و اجتماع و دوستان حقیقی
۱۲ دل نیست بر غلبه دشمن و جنگ و عاقبت میان و دوی
۱۳ دل نیست بر وصول به غایب و آنچه می طلبد باید عاقبت
۱۴ دل نیست بر رسیدن غایب و مراد حاصل شدن
۱۵ دل نیست بر تنگی کار و دسول از عشق
۱۶ دل نیست بر راحت رسیدن و تنگی عاقبت در همه کار

این شکل را چه
گویند چنانکه گفته است
بر سر می

شخصی سرخ چهره که بر چشم بد
فل خدایر حیل که بر روی زخمی و میراث دشمنی به درین خانه است
دارد عیب دندان و نفس است

- ۱ دلایست بر قوت حرارت و غلبه خون و دبستی خوف
- ۲ دلایست بر غایب تلقی شده بر سر به صبر هم نشین دشمن
- ۳ دلایست بر جنگ خورشید و دیدی و بکرت نزدیک
- ۴ دلایست بر دبستی در مقام و نقدن ملک بدی سالک
- ۵ دلایست بر بخورن آژند و دیدی حال خیر
- ۶ دلایست بر دیدی حال غلام و گنیزک و زیادتی رنج
- ۷ دلایست بر خنک و سربه میان زنای حندان
- ۸ دلایست بر غلبه خون و غلبه از دشمن بد
- ۹ دلایست بر بدی حال فر و خوار باری آشفنت
- ۱۰ دلایست بر خوف از پادشاه و حکم و نذل مقسب
- ۱۱ دلایست بر جنگ و مدینه میان دشمن و خوف از شک
- ۱۲ دلایست بر جنگ میان دشمنان و نقصان حیوانات
- ۱۳ دلایست بر رسیدن غایب و نیکی امید میر شود
- ۱۴ دلایست بر آنکه تلقی شده و بر نیکی از نیاید
- ۱۵ دلایست بر غایت مدق و از همکار با حذر باید کرد

این شکل را چه
گویند چنانکه گفته است
بر سر می

این شکل را چه
گویند چنانکه گفته است
بر سر می

شخصی دراز قد سفید پوست
که با سرخی زنده بر بر زخمی دارد
دارد آنکس که بجای دارد باشد

سوال از قبض و
بردی انتقال
غایب و بوی و تر و
و زمین شرب
یا هر کار که شوق
مشاط دارد

این شکل را چه
گویند چنانکه گفته است
بر سر می

- ۱ دلایست بر قوت و نشاط و شربت فکر درین باب
- ۲ دلایست بر اتصال دوستان و ملک و رسیدن غایب
- ۳ دلایست بر رسیدن غیر اقارب و اتحادی حرکت
- ۴ دلایست بر بستگی حال و با حاصلی ملک و بدی دشمن
- ۵ دلایست بر طلب زنده و میل بخوشی و تنجی یافتن
- ۶ دلایست بر یافتن چهار باری ضایع شده و خوف چهار
- ۷ دلایست بر جلد و کشت و بوی با شرک و رسیدن غیر غایب
- ۸ دلایست بر بهر و آمدن از خوف و غایب بر سر
- ۹ دلایست بر نا امانی از سفر و مایل یا مردم تا اهل
- ۱۰ دلایست بر زرد خاها از جریست شغل و عمل و حکم و کار
- ۱۱ دلایست بر صلح شدن یا معشوقه و بر آمدن امید
- ۱۲ دلایست بر تسلط دشمنی قصد زنای امانی شود
- ۱۳ دلایست بر قوت شده زود باز باید معلوم بر آید
- ۱۴ دلایست بر این شکل نیفتد در بین خانه
- ۱۵ دلایست بر نیکی و دوستی و رسیدن بر شاد و حبه
- ۱۶ دلایست
- ۱۷ دلایست

این شکل را چه
گویند چنانکه گفته است
بر سر می

باطل

بر سر می
گویند چنانکه گفته است
بر سر می

دل بست بر کار نیکو و ساد کردن و بر رسیدن و گوی بد روح دهند و زحق دی
 دلیل کنند بر جمیع قیام و دشمنان خوش و بر آمدن حاجت و برین خوش و خوش و خوش
 دلیل کنند بر هفتاد و نوبت و نیت بزرگان و نیکوی آن
 دلیل کنند بر سر کردن دشمنان و اندک نهم بهتر مال به غیر بودن
 دلیل کنند بر خواب خوش و قوت چهار پای و فرستادن غیر
 دلیل کنند بر خواب خوش و به غیر بودن همه احوال
 دلیل کنند بر سر کردن این دوستان و مردن خصم و سناک
 دلیل کنند بر این تشخیص و یا سر کردن این و یا اندک درد
 دلیل کنند بر خواب پریشان و دل و حرکات و نوبت
 دلیل کنند بر کجیا و ذنب و ترس و اینی و قیاس مال
 دلیل کنند بر رسیدن خبر و بر آمد رسیدن و حقیقت به غیر
 دلیل کنند بر بر آمدن حاجت و بر آمدن و بر آمد دل رسیدن
 دلیل کنند بر شرح مال و نیت و این خواب پریشان
 دلیل کنند بر خواب خوش و قوت احوال و دوستی و محبت
 دلیل کنند بر زیادتی مال و کار و دیدن غایب آنکس
 دلیل کنند بر آمدن و نهم از حسن بزرگان و حقیقت به غیر بودن

دل بست بر کار نیکو و ساد کردن و بر رسیدن و گوی بد روح دهند و زحق دی
 دلیل کنند بر جمیع قیام و دشمنان خوش و بر آمدن حاجت و برین خوش و خوش و خوش
 دلیل کنند بر هفتاد و نوبت و نیت بزرگان و نیکوی آن
 دلیل کنند بر سر کردن دشمنان و اندک نهم بهتر مال به غیر بودن
 دلیل کنند بر خواب خوش و قوت چهار پای و فرستادن غیر
 دلیل کنند بر خواب خوش و به غیر بودن همه احوال
 دلیل کنند بر سر کردن این دوستان و مردن خصم و سناک
 دلیل کنند بر این تشخیص و یا سر کردن این و یا اندک درد
 دلیل کنند بر خواب پریشان و دل و حرکات و نوبت
 دلیل کنند بر کجیا و ذنب و ترس و اینی و قیاس مال
 دلیل کنند بر رسیدن خبر و بر آمد رسیدن و حقیقت به غیر
 دلیل کنند بر بر آمدن حاجت و بر آمدن و بر آمد دل رسیدن
 دلیل کنند بر شرح مال و نیت و این خواب پریشان
 دلیل کنند بر خواب خوش و قوت احوال و دوستی و محبت
 دلیل کنند بر زیادتی مال و کار و دیدن غایب آنکس
 دلیل کنند بر آمدن و نهم از حسن بزرگان و حقیقت به غیر بودن

دل بست بر خواب پریشان و فقر و قوت و قوت با
 دل بست بر رسیدن بر آمد و آخر شدن و بکار نییست
 دل بست بر نزدیکی یا بزرگان و دشمنان خبر و خوش
 دل بست بر خبر و نیکوی نفس و قوت و نوبت احوال
 دل بست بر اندک حضرت و قوت مال و حرکات و نوبت
 دل بست بر تجارت کردن و در خوشی یا منت از دوستان
 دل بست بر زیادتی نهم و زود و خدمت شدن و خروج مال
 دل بست بر قوت خصمان و غضب و قوت و نیت و دشمنان
 دل بست بر خواب خوش و قوت مال و قیاس و نوبت مال
 دل بست بر در همه احوال به نیت و نیت و نیت و نیت
 دل بست بر جمیع قیام و خوش و خوش و نوبت و مراد
 دل بست بر سلام سزای و بخورن از بر و رسیدن خبر
 دل بست بر بخوری در از و خوف از این دشمنان و خوش
 دل بست بر رسیدن یکی از غایبان و تلقی شدن مال و نیت
 دل بست بر کار نیکو و ساد و عشق و محبت و قوت و نیت
 دل بست بر دست نکی و اندک از خوش و خوش و نیت

دل بست بر خواب پریشان و فقر و قوت و قوت با
 دل بست بر رسیدن بر آمد و آخر شدن و بکار نییست
 دل بست بر نزدیکی یا بزرگان و دشمنان خبر و خوش
 دل بست بر خبر و نیکوی نفس و قوت و نوبت احوال
 دل بست بر اندک حضرت و قوت مال و حرکات و نوبت
 دل بست بر تجارت کردن و در خوشی یا منت از دوستان
 دل بست بر زیادتی نهم و زود و خدمت شدن و خروج مال
 دل بست بر قوت خصمان و غضب و قوت و نیت و دشمنان
 دل بست بر خواب خوش و قوت مال و قیاس و نوبت مال
 دل بست بر در همه احوال به نیت و نیت و نیت و نیت
 دل بست بر جمیع قیام و خوش و خوش و نوبت و مراد
 دل بست بر سلام سزای و بخورن از بر و رسیدن خبر
 دل بست بر بخوری در از و خوف از این دشمنان و خوش
 دل بست بر رسیدن یکی از غایبان و تلقی شدن مال و نیت
 دل بست بر کار نیکو و ساد و عشق و محبت و قوت و نیت
 دل بست بر دست نکی و اندک از خوش و خوش و نیت

[illegible]

آری

دلیلیست بر آنکه جنگ و سربزه از جهت بزرگان و کار پردازان و مالداران
دلیلیست بر پیشش و خوشی و کشتن کار و چیز از کار بزرگان و خوشی
دلیلیست بر خوشی و لذت و زندگی در دهر و شقیقت و غلبه آن
دلیلیست بر خواب پریشانی و قوت احوال و ملک و اسباب
دلیلیست بر قوت اقربا و خروج مال و رسیدن اندک غنی
دلیلیست بر خصوصیت و تفریدن دشمن و خوشی و نشاط
دلیلیست بر رسیدن متبهره و نمایان و میل کردن به سفر
دلیلیست بر آنکه خوف جبهه و جهاد و رسیدن اندک غنی
دلیلیست بر جمیع خاطر اند و خصم و تفریدن ایشان
دلیلیست بر نیکیت یکی از دشمنان بزرگ و قوت نفس
دلیلیست بر تشویش خاطر فرزندان پادشاهان و اخبار مکرر
دلیلیست بر غروب پریشانی و میل به سفر و حرکات و خوشی
دلیلیست بر مالک بسیار و قوت اقربا و ملک و قدرت
دلیلیست بر حرکات و تفریق و غایت بزرگان و تفریدن ایشان
دلیلیست بر غلبه و کشتن بیرون آمدن از محله و پیش رفتن
دلیلیست بر غلبه و خوشی و رفتن و برنجویی و عاقبت نیک

عبداللہ

البیوت پرستین سکر و خوش و عکاه و موافق برادر

دلیلست بر غلبه بر دوستان و جمیوت غایب و برادر رسیدن
دلیلست بر قوت حیات و مالک و سابقیت ضیاع و غری
دلیلست بر سرگردانی حیرت از دج و شرکاء و دوستان
دلیلست بر قوت نفس و خرج مال و اندک تصرفت
دلیلست بر بزرگی و مسلط گشتن و مرتبه و نشاط
دلیلست بر غری و جمیوت و غروب خورشید و رسیدن برادر
دلیلست بر جمیوت غایب و رسیدن جمیع دوستان
دلیلست بر تنگم در تن و وایه بد شد خوار کردن در بند
دلیلست بر زیادتی اچید و رسیدن به اراده چنانچه
دلیلست بر قوت حیات و اوقات در تن تا نگاه
دلیلست بر نفاق دوستان و عداوت دشمنان
دلیلست بر خواب خوش و بیکسویهای سابقیت و رفتن از تن
دلیلست بر زیادتی و قوت نفس و بر آمدن حاجات
دلیلست بر قوت احوال و غلبه بر دشمنی و بزرگی ادب
دلیلست بر خوابهای پریشان و شنیدن خبرهای مخوف

دلیلت بر قوت و عیش و رسیدن بر روی که دیگر که بدو طالب بود
 دلیلت بر رسیدن به مرد و شدیدن خبری خوش و قوت مال
 دلیلت بر رتک تشویش نفس و تلف مال و بجزر و غیره
 دلیلت بر قوت و رسیدن غایب و خبر خوب
 دلیلت بر تردد و قوت دوستان و صنف دشمنان
 دلیلت بر نیکوی حالت و قوت نفس و خوشی کردن زمین
 دلیلت بر خج مال و صنف و پایداری و طلب ابد کردن
 دلیلت بر آنکه قوت می دهد بر عمل را و مطرب آسانی آید
 دلیلت بر احوال و بر آمدن حاجات و غری و حیات
 دلیلت بر نیکوی احوال و بیرون آمدن از غم و خوار شدن
 دلیلت بر قوت اعمال و قصد کار و چند دوستی با یرنگان
 دلیلت بر یافتن مراد و زندگان و راندن کارهای مهم و این وقت
 دلیلت بر نزدیک شدن غایب و قوت مال و راحت
 دلیلت بر بیاختن مراد و قوت نفس و امید خج و مال
 دلیلت بر رسیدن به دشمنان و خبرهای خوش و قوت
 دلیلت بر دوستی با اهل و بیایستن مراد و خورجی

دلیلت بر رسیدن به مراد و قوت نفس و خوشی کردن زمین
 دلیلت بر خج مال و صنف و پایداری و طلب ابد کردن
 دلیلت بر آنکه قوت می دهد بر عمل را و مطرب آسانی آید
 دلیلت بر احوال و بر آمدن حاجات و غری و حیات
 دلیلت بر نیکوی احوال و بیرون آمدن از غم و خوار شدن
 دلیلت بر قوت اعمال و قصد کار و چند دوستی با یرنگان
 دلیلت بر یافتن مراد و زندگان و راندن کارهای مهم و این وقت
 دلیلت بر نزدیک شدن غایب و قوت مال و راحت
 دلیلت بر بیاختن مراد و قوت نفس و امید خج و مال
 دلیلت بر رسیدن به دشمنان و خبرهای خوش و قوت
 دلیلت بر دوستی با اهل و بیایستن مراد و خورجی

دلیلت بر رسدات و پختن و قوت مال و مالک شدن
 دلیلت بر رسیدن خبر پریشان و اندوه از غایب
 دلیلت بر اندک نصرت و بجزری و قوت مال
 دلیلت بر نیکبخت و مراد یافتن و پیش و نشاء
 دلیلت بر بدستگی برحق متعلقان و خدمتکاران
 دلیلت بر اندیشه تزویج و شرکت و این بودن از علم
 دلیلت بر اندیشه ی نیک و کارهای نیک و عاقبت خیری
 دلیلت بر آمدن حاجات و طلب کردن مراد و کارهای نیک
 دلیلت بر جمعیت راندن و کارهای نیک و حرکت نمودن
 دلیلت بر دلشکی و حقیقت عاقبت کار و چند و پشیمانی از آن
 دلیلت بر خج و قوت نفس و از دشمنان احراز کردن از آن
 دلیلت بر خجی خاطر جهت خصمان و دنیای و دوستان
 دلیلت بر طلب مال و حاجات و میل خاطر بسپرد و ر
 دلیلت بر قواید کارهای نیک و بنیاد کردن کارهای و اندیشه عیش
 دلیلت بر قوت اعمال و بر دشمنان و قوت و نشودن کار
 دلیلت بر نسق دفا و نزد و خاطر و در آمدن یک

دلیلت بر رسیدن خبر پریشان و اندوه از غایب
 دلیلت بر اندک نصرت و بجزری و قوت مال
 دلیلت بر نیکبخت و مراد یافتن و پیش و نشاء
 دلیلت بر بدستگی برحق متعلقان و خدمتکاران
 دلیلت بر اندیشه تزویج و شرکت و این بودن از علم
 دلیلت بر اندیشه ی نیک و کارهای نیک و عاقبت خیری
 دلیلت بر آمدن حاجات و طلب کردن مراد و کارهای نیک
 دلیلت بر جمعیت راندن و کارهای نیک و حرکت نمودن
 دلیلت بر دلشکی و حقیقت عاقبت کار و چند و پشیمانی از آن
 دلیلت بر خج و قوت نفس و از دشمنان احراز کردن از آن
 دلیلت بر خجی خاطر جهت خصمان و دنیای و دوستان
 دلیلت بر طلب مال و حاجات و میل خاطر بسپرد و ر
 دلیلت بر قواید کارهای نیک و بنیاد کردن کارهای و اندیشه عیش
 دلیلت بر قوت اعمال و بر دشمنان و قوت و نشودن کار
 دلیلت بر نسق دفا و نزد و خاطر و در آمدن یک

دلمس بر بگزدن و تم خوردن چمنه اقربا و خیره بودن عاقبت
 دلمس بر رسیدن خیره و دلشکلی بزرگان در حق و محبت تنمیه
 دلمس بر سادت و قوت و بیرون آمدن از جمله دشمنان
 دلمس بر سادت صاحب خیره و اندیش کارهای چند
 دلمس بر طلب فرزند و مشرق و سپردن آمدن از غم
 دلمس بر یافتن راه و دیدن مردمان بزرگ محبت
 دلمس بر صاب و داد و دستداده محبت و بیکوی آن
 دلمس بر بزرگی بر اندن و پیش و رسیدن برادرها
 دلمس بر قوت املاک و زیادتى دوستمان و امید بر آید
 دلمس بر قوت مال و عطایه خط و خواب خوش و برون
 دلمس بر معصیت و سرگردانی و نزد خاد بر دان
 دلمس بر سرگردانی نفس به کاری چند و زود و گشتن از آن
 دلمس بر اندیشه ترفیع و نیکی و دوستی اهل کاسب
 دلمس بر یافتن مزد و راندن پیش و اندیشه شورش
 دلمس بر بیکوی حالات و خویش احوال و خواب املاک
 دلمس بر کوهستان دشمنان و قوت جبار را بدین بزرگ

دلمس بر زیادتى قوت و ملک و جمیوت خاطر
 دلمس بر بیکوی حال بزرگان و احوال و رسیدن خیره
 دلمس بر زیادتى مال و قوت حال اقربا و معاملات
 دلمس بر قوت حال دشمنان و ظفر یافتن سایل
 دلمس بر جمع شدن باندان و راندن پیش و خورق
 دلمس بر خورم و ششاه و بنیاد سعادت و زراعت
 دلمس بر امید بستن به محلی جید و ظفر یافتن بر حقم
 دلمس بر تکبر و زود بر خورستن و تن درستی و سبیل یید
 دلمس بر سعادت نفس و سایل حالات و به خیره بودن
 دلمس بر رسیدن مال و قوت املاک و بگزدن ششاه
 دلمس بر معصیت رسیدن دشمنان و ظفر بر پیشان
 دلمس بر قوت دوستان و یافتن امیدهای چند
 دلمس بر زیادتى املاک و معاملات و بر پای و زراعت
 دلمس بر رسیدن خیره های چند و خرمی و صحت نفس
 دلمس بر اندک ریخ و زود بر خورستن از آن و تنق مال
 دلمس بر نوبت املاک و زیادتى دوستان و مشق آن

دلست بر صحت نفس و شایسته مار و فرج
 دلست بر داشتن امید و بر نیدن آن و قریب
 دلست بر نیکوی حال غایب و سپیدن و پتنام
 دلست بر نداد و خالی نفس از اندک دردی باشد
 دلست بر قتل دشمن و قتل شدن شبان و عاقبت بیک
 دلست بر نزیافتن و بر اعدا و مدد چه بریان بزرگ
 دلست بر نیکوی حال غایب و فرزندان و مشوق
 دلست بر دوستی و اتقاق صحبت با مردمان بیکانه
 دلست بر خوردن غذایان خلیفه و خوابهای احتمالی بگوشی
 دلست بر خروج مال و قوت نفس و صیانت
 دلست بر طهارت نفس و تقوی و خواب خوش
 دلست بر بر آمدن حاجت و بر خواب پریشان
 دلست بر نزدیک شدن با خورشید و خورشیدان باد
 دلست بر قوت نظر دوستان و عاقبت به خیر
 دلست بر ندادن بطریق و خوابهای بجا بید
 دلست بر زیادتى صحت نفس و راندن بیش و ذوق

دلست بر فتنه و نایب و رنجوری و نیر آن
 دلست بر جمعیت خاطر بزرگان و امید یافتن از بیش
 دلست بر نعل و عرات و خورجی و داد و کار ساز و پیش
 دلست بر خج مال و کار بر آمدن و آمدن نایب
 دلست بر دگرگشت یافتن از بزرگان و دیدن دوستان
 دلست بر جمعیت خاطر و خلعت گرفتن و قبض و شستن
 دلست بر خج مال و نایب و آسایش و دلیل و اوصاف
 دلست بر دلگش از بزرگان و قوت اعمال و مشورت
 دلست بر نیت یافتن بر دشمن و قوت جرمای خور
 دلست بر نیکوی احوال نفس و قوت گرفتن معاصی
 دلست بر محبت و طبع فرزند و خواب پریشان دیدن
 دلست بر نعل و نظر و کار این و آن و خدای خرد
 دلست بر دوستی با خورشید و رسیدن نایب و کار نایب
 دلست بر اندک شوش و مضرتی از زمان و از زمان
 دلست بر زیادتى مال و خج آن و خج یافتن از بزرگان
 دلست بر زیادتى داد و پیش و قبض خاطر و نعل

و اما آنکه حضرت می فرمودند که هر که در دنیا بخواهد
 دلش بر خدا کشیده از دست دشمن و دل نمکی آید
 و دلش بر جمیع دوست و سرگردانی جسته و دشمنان
 و بس بر نیکی احوال قرار ندهد و دشمن و قبیله خوشتر
 و دوست بر نیکی حال و نفرت حال از برادر و برادر
 و دوست بر سعاد و نفرت نفس و کاران جسته قبیله
 و دوست بر خطای تفتیق و ضربه های بیجا و مثل آن
 و دوست بر نیکی حال نفس و نفرت اعدا و نفرت از
 و دوست بر نفرت برادران و بر نفرت و خدایان
 و دوست بر سعاد و کارانی و شادمانی و بختی بیلاد پرستی
 و دوست بر خیر حال و کاران نیک کردن و غایت از آن
 و دوست بر روزی حلال و کاران ضیاع و قدوه و یون و شرکا
 و دوست بر دلشکی جهنم حکم و مکر و خرابی آن و یکدور است
 و دوست بر سعاد و نفرت حال و بدشمنی و بر قبیله
 و دوست بر نیکی از فرزندان و رحمت دشمنان و بی شدن آن
 و دوست بر خردن نه ای تا معلق و دیدن خواران پرست

دلیلیست بر خیر نفس و خروج مال و قوت بحال
دلیلیست بر یابنتی مرد و دیدن خوب خوش و خیره
دلیلیست بر عزت سزا و بزرگ داشتن آن و خرج
دلیلیست بر بزرگ نفاق و جرئت بزرگان و امنی آن
دلیلیست بر رسیدن صبه و تیمار و قوت شکر
دلیلیست بر اندک در دهر و شنبه و در دزدان و غیره آن
دلیلیست بر طرب فرزند و عشوق و هدیه و مثل آن
دلیلیست بر طهارت املاک و خرابی در مال و خرج آن
دلیلیست بر قوت مال و جمیعت خاطر و سفر و رسیدن خبر
دلیلیست بر جمیع خاطر و رسیدن برادر و احیا
دلیلیست بر قوت نفس و خواب قوت مال
دلیلیست بر زیادتى دستان و برآوردن امیری و دیدن
دلیلیست بر رسیدن خیره و فرستادن و تیمار
دلیلیست بر رسیدن سخنان خوش و فاش شدن و امید
دلیلیست بر سعادت صاحب خیمه و طالب حاجات
دلیلیست بر دلیلی و مشتاق و محبت و دوق و ۱۱

دلست بر زیادتی مال و غنای خوش و لذت
 دلست بر تقوی نفس و پرهیزکاری و اجتناب و کاران
 دلست بر برآمدن حاجت و خوار شدن و خوار شدن
 دلست بر قوت ملک و سعادت و گدائی
 دلست بر قوت جواریان و معاملات و پشمانی از آن
 دلست بر زیادتی دوستی و بریدن عیش و کدوق
 دلست بر آنکه رحمت از برتر بزرگوار و محال
 دلست بر بیکوی حال نفس و قوت جواریان و خورد
 دلست بر طاعت خا و اندک خور و دان
 دلست بر رحمت زمان و اندک فساد و خیر خوش
 دلست بر بیکوی مال و قوت جواریان و بزرگ
 دلست بر محبت و عشق و بهر و دیوانی کارها
 دلست بر خوی و پیش و تشنگ و کاروانی
 دلست بر قوت محال و جمیع دوستان و بید
 دلست بر قوت مال و افتادنی حرکات
 دلست بر اندک کسر و خراب خوش و تمپیر نیکو

دلست بر غلبه حاجت و بندیش سفر
 دلست بر قوت امری و خوار شدن و رسیدن به راد
 دلست بر تقدیر خا و خروج ملک و آمدن غایب
 دلست بر اندیش سپهر و خوار شدن و بیکوی شدن
 دلست بر زیادتی مال و قوت اندک و شنیدن سخنان خوش
 دلست بر زیادتی ارادت و قد شدن و غلبه
 دلست بر تقدیر دوستی و قوت امری و کثرت اشتغال
 دلست بر اندک معرفت در تن و آلودیدن و شدن آن
 دلست بر غلبه آن بدواری و محنت و پیرونی آمدن از سفر
 دلست بر تقدیر خا و اندیش و مساقبت کارها
 دلست بر قوت حیات و بهر مراد رسیدن و بنیاد طهارت
 دلست بر رسیدن به مراد و حاصل شدن مطلوب
 دلست بر قوت دشمنی و قوت یافتن اشیان
 دلست بر تردد خا و بهر برآمدن حاجت بر بیکوی شدن
 دلست بر بیکوی مال و رسیدن مال و قوت شرک و نذوح
 دلست بر غذا و برافق و اندیش سفر و کارهای خیره

دلش بر احوال و ملک و فرزند و دوست و زبان
 دلش بر زیاده از شش و جگر و ثواب پریشان
 دلش بر نیکیت رسیدن خصمان و بدین شدن از ایشان
 دلش بر تکلف خط و اندیشه بسیار و عاقبت و به خیر
 دلش بر نیکویی که از برادر و فرزند و از بجزین خصم
 دلش بر قوت نفس و آسایش و خود و عین بودن از هم
 دلش بر قوت مال بسید و نزد خط و تشادنی رنج
 دلش بر اندک تکلم و نساد و نسق و به خیر بودن
 دلش بر قوت صیانت و رسیدن برادر و رسیدن رشتن زعم
 دلش بر قوت مال و نیکویی حال از برادر و رسیدن خصم
 دلش بر نیکویی حال و بر آمدن حاجات و کار خیر
 دلش بر قوت مال و مال و خروج خالص چینه و دشمنان
 دلش بر نیکویی حال از برادر و دشمنی صیانت و عاقبت و قوت
 دلش بر نزد خط و اندیشه و حال و عاقبت نیکویی
 دلش بر نیکویی حال و قوت احوال و نیکویی عاقبت
 دلش بر قوت حال دشمنان و اندک نظر ایشان

هم در اول حکم باشد و هم در هم با تر دهم و چرا که هر دو شش میم نزدیک باشد
 و هر دو یک فرج دارند چنانچه چنین سینه در انفس گرفته باشند و چهار دهم در مال
 و پانزده م در حرکات و لیکن یا شش است و شکل اول این حکم بر داشته این چنانچه
 شکل سینه هم که گواه باشد با اول و چهار دهم که گواه باشد بدویم و آن اینست
 در احکام شش اول و شش و سینه و هر دو یک حکم نموده بجز بین بخت اثر
 چنین باشد و در حق چنین رفته و شکل چهار دهم در بیل کند بر غنای مال و دیگر مدها
 و شکل پانزدهم خود حکم است بر صیقل احکام خصوص نبیه گفته اند که هر شکل که در
 پانزدهم شش باشد یا هر خانه که خواهد صریح کند و حکم آن خانه زن کند معتبر
 باشد و خود تحقیق می باید در دست که مثلث و پانزدهم احتیاط قوت در مجموع احکام
 از ایشان است و اگر مراد میرسد مبالغت و شرح آن حاصل بر دل و کتاب
 در مثلث و نه باید سیاحتی انشا الله توفیق موی بعدت نماید و یکی در دست
 که از ترید بسیارم که مفید باشد و اگر شرح آن مکرر بجای رسد هر چند گفته
 شود ان شاء الله تعالی

اندر حق یاد صواب

م م م

قنات سینه در استونی دین پیری نورد به جدول یاد کنیم تا چه اثر بود به اعتبارت مری و دلایل
 که آمد و چون بود به وقت حکم که آن کرده شود بعد از داده و غصانی که باید کردی به حسب محاسب
 اتصال جزو سر برچ دستار کان می
 در هر بدست آورد تا به سی و شش سال غنی بزیان آورد و بعد از آن
 بجهت کند و اگر آفتاب با او بود بدی و جگر کند و لیلی بهتر بود و اگر نه حل محوس بود ملک آورد
 و بعد بود زنده ان آنک بود و ناسفکین باشد و بر روی عیسی دارد و مشورت نیز دارد با
 متران مخالفت کند و آخر هر بهتر بود برادران را زیانی رسد باشد که هلاک آورد و برادران
 بزرگ که به سال از و معتزند بهتر بود خوش قوی بود و لیکن بد کردار بود و است کند
 و هر بدست آورد به بر کند و اندک باند و مال پاران بزیان آورد و با اهل خویش و پدر خصوصت
 کند نیکو اندام و تو اگر و نیک بخت بود و اندر خویش فرمان دهد و از و تران و زیانی
 نماید و باید چندان که سال پنهان مال و سادت فرون گرداند در پیش بود و هیچ مل بود
 نرسد و در آخر خویش حالش بدتر بود و بیمار برادران طوبت باشد که دست و پای بند آید تمام

که صاحب ملوک بلی بود سفر اندک کند و در پیش بود و چون منتهی شود ترک کرد و لیکن از چندی
زمان اندوه بود و چون بپیش برده بود و به پیغمبر بود و زمان و خوی نکستی پند
بدخوی بود و سفر بسیار کند و سختی بیند و فقر و حاش بیتر گردد و بر قوی زمان دهد و نام بود
بود و دشت و سمه دارد و توانگر بود و خد و ند علم و شغل و مال بود تا آخر عمر و اندر شهر خوش
زمان و مده و نام برادر بود و بد و درست و خوش روزی بیکو کند و کار های بزرگ کند و مال بدست
آورد و برادر رسد و غریبی کند و مال بد و بیکو بخت باشد و لیکن زیان رسد در مال و فرزند
و تا چهل و دو سال و بعد از آن روی بیکوی و دولت آورد از شهر خوش بود و
دشوار رسدش و حلاوت کشد و فرزندش بمیرد و ...
و دانا و نیک بخت بود و زحمت زمان و فرزند و معیشت و خوی بیند و زمان و مده و بیکو
اندک فرزند بود و توانگر و مال در بسیار و بسیار فرزند بود و خوش خوی و بسیار
و نیک بخت و توانگر بود و برادران بیکوی رسد و بیند و ... و کار های کند که نام او بیکو
بود و نیک بخت باشد و ... در شهر خوش بپایان باشد و توانگر و خوش خوی
و سخنی و مردم دوست دارد و چشم بسیار بکشد و اندک فرزند بود و اندوه بود و گران
تن باشد و روزی که در زبان شغل باشد و ... و مال کم دارد و لیکن چند تک
منتهی شود مال و سادت فرزند گردد و مال کسی بر نهد و بود یا دینی یا چیز بود که باید
و فرزند نیز کمتر بود و خوش خوی بود و خیرات ده بود و صدقه بسیار دهد و بد و بد و
را دوست ندارد و اگر فقر بد و نکرد مال کم دارد و بهای بهایی گران کشد و بهای بهای

۱۹۲
فخاک کند و از اول عمر تا آخر عمر تو تکریر بود و هر جا که رود گرای دارندش و نام برادر بود
و با منتران مخالف کند و مال بد و بیقراری و شغلش نیکو بود و ... و منتری رسد و بیکو تن و
نوب و خداوند مال و دشت و زمین بود و بنای بی بند رسد و به فرزند غم باشد و ...
ضمیمت بود و که فرزند را در ماستن بضرقت رسد و پارسا و سخنی رای بود و از دشمن راحت
بیند و ... در ... و بیشتر خوش گرای بود و منتران کند و بیکوی و سخنی و دود
بد و خون ریزد و در بد کردن منتهی گردد و سخن زشت گوید و به سخن دو کند از حبه
دشمن و به ماستن زبانی رسد و عمرش کوتاه رسد و دانه و دلیل بود و مصلحت بسیار کند
و شرم ندرد و بیکو رسد و در سر بد کند و با خوشی و زشتی کند و برادران در ...
پیشش بیکوی رسد و دزدی کند یا راه زنی و به بخت بود و به زشتی به میرد و ...
نام برادر و سخنی بود و برادران و منتران گرامت باید و عقاب اندوزد و مرکب
به بیکوی بودش و به سختی و بیمار رسدش و چشم بسیار بکشد و اندوه بود و
بتر زده و بر سادت نبوغی و ... در شهر خوش نام برادر بود و راست
گوید و با حق روا ندارد و آخر عمر مال باید و به رنج بسیار رسد و سختی و بد بخت بود
و بخت رسدش و بریدی بمیرد و به نیکو خوی و پارسا و کردارش با نیک و بد آ میخته بود
و از جای پیغمبر و سفر کند و در میران مال بدست آورد و فرزندان ... و سفر بسیار کند
و خداوند ... باشد و خوی اندک بود تا غیر از بد و بختی و بیکو تو اندک کرد و اندر شهر خوش

بود و باشد که بمهری کند و اندر شهر خویش مشهور گردد و نیکو بخت و نوازگار بود . نام او را
بود و در کارهای بزرگ راند و از مال قوی نماید و اگر نظر عثمان بود و بیانی رسد و دیو
دان بود و سر و کلاه پنهانی بدو ظاهر گردد و زنانه را دوست دارد و محنت کم گردد . بخت او
دارد و آخر عمر اندک مال بود و اندر ماضی زبانی رسد و از حله و عمل و تجارت نقصان بود و از
مناظره زحمت و زیان رسد . عاقل و نیکو نظر و نیک بخت بود و با هنر و
مخالفت کند و زندگانیش دراز بود و بر قوم خویش مغتری کند . اول و آخر عمرش میان بود
و در میان عمرش حال بهتر بود . عمرش دراز باشد بر قوم خویش مغتری کند .
سفر بسیار کند و بهر جای برتر او بر آید و بهر خوار و زندگانی کند . بخت او خوش بود و سفر
کند و با هنر و ان محال کند و او را اجوت فرزند دارند و نیکو بینند . در اواخر عمرش
رسد و آخر صلاح باز آید و در کودکی حال بدست آورد . همیشه میان بود و نام بد
بر افتد و مال یابد و اگر شمس با او بود زن بسیار کند و فرزندش مخالف باشد .
نوازگار بود و مردم را قرض دهد و صاحب مال و بخت و دستگاه شود . سفر کند و
سلامت یابد و هر جا که رود کرم دارد و مال بدست آورد . نام او در پیش و سفر
ناید و باید و هر جا که رود نوازگار باز گردد و کسی محنتش از او را بد و حاجت بود و افتد .
مادر در تنگانی غمی کند و نیک بخت بود و با مردم نیکو کند و مردم او را دوست دارند .
پدران را زندگانی دراز بود و خوش خویشی و مردم را دوست دارد و مال آنک بود و شمس
پدران را دوست دارد و نیکو پرورش و گرامی باشد و نیکو هنر و

جاه بگیرد . خیر بسیار کند و نیک بخت بود و مال آسانی بدست آورد . نیکو کند و برادران
و ایشان را راحت رساند و نصیحت کند و باشد . حال او و مادر و پدر نیک و گرامی و نوازگار
شوند و زراعت و تجارت نمزد . در همه ادواب خرم باشد و حال فرزندان نیک باشد
و از پیش ن سعادتمندانند . کارها میان کند چون خداوند طالع با طالع و خداوند سهم نظر دارد
و از جایگاه خویش دور ماند . از زنان و انباز کردن غفلت بسیار بیند و او را دوست
دارند . مال خویش را بدست آورد و خویش بنماید و جمع کند و از هنر و نیکو بیند .
سفر بسیار کند و با پسران بدست آورد و در دین خویش اعتقاد و درست آورد .
از جهنم بزرگان و مهمان نیکو یابد و سخن او پذیرفته دارند . بخت او نیک و دوستان
و فرزندان گرامی بود و بر نیکو سی زندگانی کند . بد حال بود و دشمن بد و مغرور
رسانند یا از سخن یا از خصومت . پشیمانی بود با دشمنان منالط کند و زن
کند و بد آن خرم شود و سفر دور کند و خصومت رود و عمل نیک کند . مصلح دهد و بد و منفعت
بسیار کند و بر خواسته قوی بین کرد و قایده یابد و باد و ستان سازد کند و در سن شانند
و اگر خدای کند زیان بود . بر برادران و اسلاف و مغتری راند و با ایشان مخالفت
کند و اگر با پیش ضوایب بود و در اول سال بد بود و در میان نیک بود . انتقال افتد و قدر
بیشتر بد و زحمت قایده یابد و بر دشمن خیر و بد و با مادر و پدر نیکو کند و با قوی دوستی افتد و یکین
در مال زیان افتد و دنیا از چشمش باشد . دوستان پنهان یابد و مغتری یابد و از مدد بد و
رسولان غمی یابد و خصومت را بد و فرزند را مکر و می رسد و قدر پدر بجزاید . از حال بد به حال

فاما چنان گویند که درین بود اندیشید که یزدانی دین برستی و فراهونی داد و جمله دانی برینگی
 و راستی و فراهونی استوان بود مقدارند پس چرا مردم پس کیش و پس روشن داد که بهری
 ادا راست و فراهونی و بهری خوب و پند دانی کند کار وین هم اندیشید که بر کردار و بهر نیکی کردن
 مقدارست که نوجانم کار تن با آن جهان می باید شدن و این که روان استوان بودید و بر نگار
 و گرفته برتن و دین آگاه بودید و این غیر گفته است که مردم گرفته کنند اندک گرفته است
 او را گرفته بود و اگر گناه کنند و ندانند او را گناه پیشینند چه از اوست پیدا که بر میبرد که بنا دانست
 در کار کند آن چیز کم کرد باشد و روان نرسد پس آنچه بخوانند یا یعنی اندر چون می وقت
 مشرب شود و بدید و جای یابی هم از پس کیش و پس روشن مردم تا بدانیای تر از رسید و از
 دان پسید که بدایش تن و بوختن روان چه سود مقدارند اما چنان گفت که از پیشین بران
 رسد خود بهر نه چو کینه بشیر و ایاری خود بشاید کردن و اندر زمین چنان پیدا است که سادام هر روز
 به پشت خود بدید آمده است و را بنیدن کینه و میخواند انای از خود دست و خود بر ترک و سودا
 و از چند دست و بدید بگونه دست اندر او و مرد و امش سفردان و در مینو سیاس دانز بود
 پس این مرد دان مینوی خود نیاید گفت و مینوی خود را نیز شن کرد و پستیش پیشتر از یزدانی
 و دیگر امش سفردان و با خویش تن گفت که این کار گرفته و کنش فرمودن و بهر خود خویش شناید
 کردن و هم نشتر بود هم او مینوی خود را آغاز و پرستش پیشتر کرد که یزدانی و امش سفردان
 پس مینوی خود در تن او میداد و با او گفت که دوستی شما بنیدار با شمشیر بکل را و خواه از
 من مینوی خود کی چون بود پرستش تن بجز زمین روان و بر تباری جز از زبان تن
 مینوی خود

مینوی خود که آنکه از تو کس جوشش شناسد و آنکه چون بمس دار و مسالار بخدی دار و اندر خدایا
 و پادشاهان بیکانه فرمان بردار اوست و راست کوی بخش و اندر همه بیکان خوب و خوب پیش
 باش و سبب کنی مکن که کو بر تن پی نیر و میشود چه گفته است که سبب کنی که آن تر از جادو و اندر دوزخ مر
 دیج که بان پس نزد ج سبب کنی است پس آن کاه مکن که آن دیو تر از بنر سید و بر کینه بر تو پی میزد
 و آن مینوی بر پیهم بود و خشم کاه مکن چه گفته اند که مردم و دیو در ج بد و اخسوسگری کنند و کرد دیو در
 آیند که چون از او و زود امش سفردان بر کشتی و آن کیتی خوب و خم بر قتی و از بهشت روشن می خورند
 دور امتداد و نیکو و بهر دست که دوزخ تاریک بان پس آمدی تا تر از چنانی که آن نایم و انایطای بسیار
 کنیم و ترانه از پیر و ترادیر زمان ایامی نایم و چنان پاد و نایم کو کوی نه نمایند و نه آرزند و جایی
 بود که چندانی سماع بود و بیخ و برفی و توان و جایی بود که ایشان را چون سموم سوزند تر از آتش
 و جایی بود که فرستد بسیار بر همه افتاد باشد که کزنده و در نه چون کوه و از پیم دود و دانه کزنده و
 تر پسند و تاریکی چنان باشد که بدست تر از نشاید گرفتن و همستان را پند آورد از زمین تا پست
 پایه و ایشان را از پنیار و سماع که ما اخان نیست و از مینوی خود پسید که پاناکوام
 به دوست نام بردار که پیشتی از و پیشتر کدام به و ماشی و سماع کدام به و خواشته کدام خوشتر
 و رماش از مماش که ام برتر کرد مینوی خود که پانایزد و دوست نام بردار که پیشتی
 از و زنده روز به و رماش میان زنی نیک و خواسته آن خوشتر که از و فراهونی خویش کرد و در پیشند
 و بکار و گرفت خورد و دمد و ماش آن برتر که تن درستی و پی پی و ماشی و خوشتر که و بکار
 زمین خود پسید که در پیشتی به و اگر تو مگر و اگر پادشاهی کرد مینوی خود که در پیشتی از

خواستن خود بهتر که توانگری ببال و دم بدست اند و پیش تر مردم که منش و کوشش بکار و کوفه
 دارد مکرر که در هفت کشور زمین بختند بکنند او هم بر آن باشد مگر کسی که خواسته نه از راه و نه
 کرد آورد است و اگر به اشتداد بدید و اگر کار و کوفه کند او را از آن برنج نیود و او که خواسته
 آن در راه و نه کرد نکند کسی از و زان کبر و بکار و کوفه کند و خوشی تن الی کند و او که دمد و او که کوفه
 از بر آن که و که قوامه بر آستی خواهد و او که دمد آن بد او از و نه دمد پیش آنکس که خواسته داد او
 کوفه نبود و زنی که خواسته از در و نه فراموش کرد که است و بکار و کوفه کند و دمد مس و به معلوم
 تراست و پادشاهی کوی بر یک دیه مو پادشاه به که بر هفت کشور زمین و کوش پادشاه چه
 مورد و پادشاهی دام و مو پادشاهی داد و دمد و در و نه پادشاهی و پادشاهی داد و دمد پادشاهی
 است که آیین راستی بر اندازد و رسم و آیین بد نهد و ستم کاری کند که مردم را از کار و
 کوفه باز دارد و او را برنج غایب و هم چنان اندازد که تن او را مرد بود و او را پیش کیتی از به رخ و نه
 و بهمان کند و آب گاهی بدان بدست آوردن مال از به نماندن بهمان باشد و مو پادشاهی است
 که سدل کند و شهر آبادان دارد و در بهمان را پی پیهم دارد و آیین است زنده و راه بد از شهر و نه
 و هر چه از و نه سود مندی است بزرگ دارد و بزرگ شدن یزدان و کار و کوفه و او دارد و اگر کسی از
 راه و نه بزرگ یزدان بر کرد و گرفتار کند و به راه یزدان آورد بر آستی تا و انکرون نبرد و قوا ستم
 در میان خوش از در و نه و از انبیا در بهمان دارد و بهمان خوش بدید و چنین پادشاه او زود
 فرود جان از مینوی خود رسید که کیتی آن ای مینو کشور مرد را داستان چه اخویش کار مرد
 ز جام چه و افسوس کرد و جام چه آنکه کهن مرد یعنی کامل و ز جام چه بدخواه میدرفت مرد را داستان

چون منش

چون منش مرد بزرگ فرجام چه کینه در مرد فرجام چه منش و مینوی خود که کیتی آن ای مینو کشور
 مرد از بهشت جان شود که چو انی افروخته که در آب انگشت افسوس کرد مرد را بشن جو خوره نیت
 و روان نور نیت و مر بار که ز غم بکند آن و در و نه از آید و همیشه دوزخ به تن ماسمان دارد
 و هیچ نیکی در تن راه ندمد و بر تیکانی افسوس کرد و بد آن را آسانی و خوشی دمد تن نافرمان
 و روان در و نه کند پاد افرا اند دوزخ برد او را بدراج افسوس کرد سپارند و درج افسوس کرد او را
 و او را پاد افرا شکافت که کونه غایب و هیچ زانی نیاساید و مردی که خوش کار نیاشد و از جز در و نه
 و مرک پس رنجی او را و زنی نیت از کهن مرد یعنی کامل او را هیچ نیکی از زانی نگفته است از دیگر
 جا و نه چه در دین میداست که فدای کسین مرد را و زنی و جو را نه بخشیده است و کامل
 و در او منش است و داند مدسج بد بر قناری کند از بر آن که هر چه کامل خورد به پادشاهی است
 خورد و زنده گانی تن نافرمانی و روان در و نه کینه و مرد را در سپهر مینود پول پاد افرا کران
 توان دیگر و از نمای در و نه داند که در دوزخ اند از بر آن که کسین به پیوند باند و برو دوشه
 به قیامت پیوند چه پیداست که کسین از کان با ایران شهریان از کسین توت و ابرج بود و تا قیامت
 امد ماند مبد وقت و دینی بدخواه به نیکی آن و از و نه در بهمان هیچ سود مندی نیت و زبان کینه
 مت هم چنان که از وی هیچ سود مندی نیت و از سم نیکی مینوی یا بهر است و پاد افرا
 از و نه در و نه نیت و بر چشم مردمان زشت است و تر منش مرد است که و بزرگ منش
 مت و او را دوست انگه است و دشمن بسیار به مدت تر منش و اگر چیزی یکسی دمد سپاس
 رد و او منش یزدان کند تر منش و انیدیر و روان او در دو پاد افرا دادن را بدراج تر منش

اسپار تا پا دافرا شکفت غاید و هیچ زن نیاساید چای دیگر مینو خد پرسید که از
 تو انکران که دروشن تر و از درویشان که تو انکر تر باسخ کرد مینو خد که از دوشیان انکر
 تو انکر تر که انچه غویان روزی او کرده است و سرز باشد و پیش بودن چهره اتیار بند و از تو انکران
 او دروشن تر که گناه کار است و ناخو رسند و پیش بودن چهره اتیار برد و این نیز گفته است
 که همه روز پنهان سپاسداری ی باید کردن چه هر که سپاس داری بکار دوان او بدو رخ رسد
 و سپاس داری انیت که یعنی سپاسان دارم برتن خوشی و نیکو کوشی و نیکو کوشی
 و نیکو کوشی سپاس نیاساید کرد که اندر یزدان سپاسداری ی و اندر دوان بوقشاری یاری ی
 و اندر همه جهانیان راستی به به تن مردمان فرد و همه کار دادستان بنده خوشی به و سپاسان
 تق دستون بینی زلفش امین دیوان خور سندی به دیگر جای از مینو خد پرسید که کوه کوه
 پس و ده و باسخ کرد که هست کوه را دبی و دیگر راستی و دیگر کوه خودت
 و دیگر کوه که تبار و دیگر کوه عبادین شفق و دیگر کوه سبح کاروان ساختن
 و دیگر نیکو خواه همه مردم بودن منعم کوه چشم اندر جهان پرسید
 که از زمین و کوه ام زمین شاد تر خود باسخ کرد که از زمین و آن زمین شاد تر که
 مردم اشو ماش بدو کنند و دیگر جهان که انش بدو کنند و سو یک که رفته کاوان و کوه سفدان
 بدو روند و چهارم که زمین و بران ابادان کنند و پنجم که خانه خرمساران از زمین بر کنند
 و ششم که برتن بر زمین و یزدان بدو کنند و هفتم که زمین اینان ابادان کنند
 و هشتم که از خوشی بران بران بران و نهم که از زمین بران بران بران
 کنند و دهم که

کنند و دهم که ستایش و آفرین کان بدو کنند و یازدهم که زوت برتن بدو کنند
 و دوازدهم که مرد اشو بدو زاید و دیگر جای از مینو خد پرسید که از زمین و کوه کوه
 قد تر یعنی زمره و دهم که مینو خد از زمین و آن زمین بشوند تر که زن دشتان
 بران مانده و دیگر که شتی درج ماش بران کند و دیگر که فرشته ماش کند و چهارم
 که مردم اغان کاو بدو کردار و دروند ماش دارد و پنجم که نسای نکان بدو بود
 و ششم که در وقت فرشته ان بران کرد است و هفتم که ان خوشی بهان
 با خوشی بران رسید و هشتم که دارونی بران است و نهم که مرد اشو پیکان
 بران آید و دهم که جادوی بران کنند و یازدهم که برشت جون
 و چهارم که دوزخ جون و پنجم که بهایستان جون و ششم که دشت دادستان
 جون و هفتم که دشت و خوار و دادستان چه ایمنه دروند بدو زخ انانی پتیاره
 و دهم که دشتان جون بهایستان دادستان جون مینو خد که بهشت
 مردم از ستر پایه تا ماه پایه بهشت دویم از ماه پایه تا خورشید پایه
 بهشت سپید که از خورشید پایه تا کوه غانی که اورزد خود ششسته است و بهشت
 مردم محنت آتی و دیگر محنت آتی و سپید که محنت آتی و دیگر استوان را در بهشت
 پسیرد نیست از رفان و امر که اشو پیش و پیش و پیچیده مند و مردمان نای خود
 نای و شش و شادی و نیکویی ایشان بسیار بود و مراب که بادی خوب و خوشی بدو پیره یاز آید
 کنند و دهم که

که ندای عز و بل خلق فرستاده است که ز راتشت آورده است. این است که من
دارم هرگاه که مردم چنین باشند و هیچ مشک و کمان در دل نیاورند هر کار و کوفه که از
روزگار ز راتشت تا این روزگار کرده باشند و هر چه بعد از این تارستان بکنند
انگس هم بهر بود و روان او بام چهارم چون بر می خورد پول رسد هر از درون
ایزد و سبب و شمار او بکنند اگر چه کوفه کم مایه کرده باشد هر کار و کوفه که چندیان بهت
کشور زمین کرده باشند او را هم بهر کنند تا کوفه که چندیان بهت
وروان او بهشت روشن جای نیکان و اشوان رسد و اندر دین بیدار است که
هر کار و کوفه که کمان کنند یعنی اندیش چنان کنند که ندانم که این اعتقاد که من دارم بهتر
یا که اعتقاد دیگر که بر روان انگس نرسد **در این** این که بجهد می باید کرد تا
کناه نکند اگر چه کناه نزد باشد نباید گفت که این اندک مایه زبانی ندارد و اندر دین
بیدار است که که چندیان مایه کناه که یک تار موی مژه بشم کناه بیشتر از کوفه بود اگر چه
بروز رخ رسد و اگر چه زبانی مایه کوفه زیادت بود بهشت روشن جای نیکان اشوان
رسد پس اگر چه کناه بود نباید کردن نباید بهر چنان تا نکند و بدین بی شک با
شد **در سوم** این که مردمی باید که پوست خویش کاسی مشغول باشند و
و انبیس کار خویش متغیر بود اگر در میان آن کار ریخی و دشواری بود و
برای جهان هر یکی دو عوض باز باید و اگر بفسادی مشغول باشد و در بین آن
کار ریخی و زبانی بود و بران چنان هر یکی دو عوض باز باید و اگر بفسادی

جهان نیز مقبوض بود و افرا به بدین رگسی خویشکاری و شغل خویش نبود و زدی در راه بروی افتد
و تماشاء او دیدی که گاهی کشندش بران جهان هر چه از ویرده باشند یکی را چهار عوض باز دهند
و اگر کشنده باشد استر باشد و کلاهی اگر چه باشد از و پاک شود و او را بهشت بر بندش اما اگر چه
کاری باطل می شود و زدی در راه بروی افتد و مالش میرد یا نکند شود چون بران جهان افتد هر
تماشا که از آن او ویرده باشند هم چنان بود که او زبانی میرد باشد و کلاه عوض آن باد مر
و و نیز تا آن تماشا و اگر در کشته باشند هم چنان بود که او کسی باقی نماند باشد و مکافات
آن به بدین رخ رسد **در این** این که نباید کسی از بهشت و آرزوی کاسی و او را و نزد حق
نمید شود و دل بران بخند که مرا کلاه بسیار است و در بهشت تو انم رسیدن به بهشت که کار و
و زدی اندک مایه کرده باشد و از حق تعالی بدو بهشت رسد و بهشت رسد و دین میرد است
و بهشت بهشت ز راتشت یعنی برای هم طلب السلام هم بر سر بهشت حق بود و زدی را دید
بهشت او در دوزخ بود و دین پای راست او در دوزخ بیرون بود ز راتشت طلبه از از حق تعالی
رسد و این مرد کس بود است یزد حق بود و اگر که این پادشاهی بود و سی و سه باره شهر
داد و بانی داشت و بسیار سالها و پادشاهی را ند و هرگز هیچ کار نیکی کرد بلکه بسیار ظلم
و ستمی را میکرد و قتل را میکرد و زبانی رفته و بوضع فراز رسید و کوه سفیدی را دید
بسته بود و دره را دید و در تخته بود و آن کوه سفید رسد بود و عزم کیه خوردن میکرد و با کیه
فری رسد و پادشاه چون برید می بران میاه زدی و بیشی آن کوه سفید نکند و چون بران
دور شود و پادشاهی او در دوزخ میروست و باقی به تمام او در دوزخ است پس اگر چه

کسی نگاه بسیار بسته بود هم تا امید نباید بودن آنوقت دارد که شنیدن و کار و کند کردن تا بران
 نگاه کردارش سود بود و ایند تعالی هر بخت بر یک کس **در هشتم** این که همه دیانهای بلید که
 جهدی تمام کنند و پشت بکنند و نوز و شوند و در دن مایع کوفت زیادت تر ازین کوفت بست و در دین
 میداست که از بسیار کار و کوفت کرده بود دیگر و خان توانست رسیدن مکران گاه که نوز و ده کرده
 باشند یا کتی خریدیشته باشند هیچ حال اگر بدست خویش توانستند کردن پس ناباری باشد که
 لیتی خریدن نماید از بهر وی نیزند هم چنان بود که بدست و بختیشته باشند و بر مرد و زن
 درین کوفت هر دو یکسانست پس شاید که این کار است فروگذارند و سر به کوفتای دین بخت
 و در دین میداست که در آن روز که نوز و میلست از بهر وی لیتی خریدی نیزند و بار روان
 اطمینان بخت رسد و جای گاهی او را بدو نمایند و بروی نشانند و بالیتی آورند و تقیه را
 آنست که یعنی که جای ده خویش در بخت جدید آورده است که نوز و دی کنند و لیتی فرید
 نتوانند بخت هم چنان باشد که مردی غریب که شهری رسد و جس و جان گاه بخت را بجا آورد
 آید از بهر شهری خوش بود او در بخت باشد پس هیچ که گاهی گاهی خوشی در بخت بدست نشاید
 آورد که نوز و دی بالیتی فرمودن و بختی و معنی کتی خرید آنست که در لیتی نیز فریده باشد
 و جای گاهی بدست آورده در بینو **در نهم** بیکه جزد کوفت است که چون کنند نزد خای
 عظیم یا بند و اگر بکنند بر سر میوند چو باده نراه کوان ستاد یکی که ناهار است و در نیم نوز و دی
 و اشق است و سیم و آن پدران و مادران و دیگر خویشاوند و چهارم هر پیر و پاد
 و رسیدن خویش و بخت هر پاد و بار و نیایش است بیکه بار که نوز و دی و بخت را بجا آورد

و بیکه بار که باریک شود و ششم هر یک بار و بختیشتن است که نوز و دی بختیشتن بزماید تا
 نوز و دی نیزند و این شش کوفت بر همه کس فریخته است و هیچ کس نداشت و از وقت خویش
 در نوز و در شاید یا شش یا کوفت بر دیگر در گذرد و دیگر و بختیشتن بزمایش آن شود یا
 نگاه سزارش اش سودی دارد و شش کفاه نگاه چو نوز و شش کفای هر کسی را که این نگاهها
 بسته بود بر سر میوند چو باده نراه کوان ستاد یکی که ناهار است و در نیم نوز و دی
 و اشق است و سیم و آن پدران و مادران و دیگر خویشاوند و چهارم هر پیر و پاد
 و رسیدن خویش و بخت هر پاد و بار و نیایش است بیکه بار که نوز و دی و بخت را بجا آورد
 و بختیشتن بزماید تا نوز و دی نیزند و این شش کوفت بر همه کس فریخته است و هیچ کس نداشت و از وقت خویش
 در نوز و در شاید یا شش یا کوفت بر دیگر در گذرد و دیگر و بختیشتن بزمایش آن شود یا
 نگاه سزارش اش سودی دارد و شش کفاه نگاه چو نوز و شش کفای هر کسی را که این نگاهها
 بسته بود بر سر میوند چو باده نراه کوان ستاد یکی که ناهار است و در نیم نوز و دی
 و اشق است و سیم و آن پدران و مادران و دیگر خویشاوند و چهارم هر پیر و پاد
 و رسیدن خویش و بخت هر پاد و بار و نیایش است بیکه بار که نوز و دی و بخت را بجا آورد

نهم

۸

و اول از دست ابراهیم و دیوان را نکند و از دوزخ رهایی نیابد و کار و کار آن گاه بیرون
 اورسد که بدستوری دستوران و دین آگاهان نکند و ده یک ایشانرا از آن گاه بدهند
 تا معلوم باشد **در آخر** این که از غلامباری و از مواجری کردن بر میز باید کردن و سر
 هم گناهها دین نیست و در دین به این بتر لکاه نیست و کاران بحقیقت ایشانرا شاید خواندن
 اگر کسی ایشانرا نواز رسد و ایشانرا در میان آن کار بیند هر دو را تیر کند یا سر ایشانرا ببرد یا شکم
 بشکافت یا گناهش نباشد و هیچ کس را بی دستوری دستوران و پادشاهان شاید کشت
 از غلامباری و مواجری اندر دین پیدا است که غلامباری با ابراهیم برابرست و با افراسیاب
 و با قحاک و با تور سراتر و هفتی که ز رانشت را بکشت و با ملکوس که خواجده بود و با اثر سرور
 که در روزگار سام نریان بود و بعد از آن گناه که ایشانرا است و اول است و بکشته و بکشته
 از این گناه خونی شود که از دیگر گناهها و دستوران خود واجب کرده اند که و آن الحس خود
 نیست می شود چون با زبان نکند هم بمانست که با مردان **در دهم** این که بر همه بدینسان
 زن و مردان فریفته است که هر کسی که او با ترده ساز شود لشتی داشت و این لشتی داشت
 که بزیست و هفت داشت و فریادی عز و جل را و این لشتی اول کسی که این لشتی داشت و شتی میداد
 که بد جسد بود و آن جمله دیو و دیج که او نیست خود بخود لشتی داشت و بود و هر کسی که لشتی بر میان
 بسته از خطا و گنهی در دنیا بزدی ایستاد و نیز لشتی بر میان دارد هر کار و کار که در هفت
 کشور زمین میکند و هم بهر آن باشد ماسته است که با ایشان چهار روز و چهار استو یکینیم
 و این لشتی از چهرتن بخاوه اند که شل کسی در لشکر یا در ایران و تاج است و یاد کنند از

و یاد چکر دست هر کوزه کند با ایشان همان زور نمی توینم کرد پس ایشان و مالشقی بر میان داریم
 هم چند و هم که یکد کیم و چون کسی لشتی نداشت و بدو بی رسد از آن جز آن گناه فروشن لند پس
 می باید که هیچ مردم لشتی از میان باز نکند تا بیوسته که به دینان بدوی رسد و آن چهار گره
 که بر می زند از چهار است که چهار کوه می میدهد که اول است که توری آورد و کوه می میدهد
 بهشتی و یکانی و پای و بی محتای نیز دخی و کوه دوم است که کوه می میدهد بهشتی دین به و تره
 از دستان که کمتر از دست و کوه سیوم یعنی است که کوه می میدهد پنجمی خلق زرتشت
 سحتمان و چهارم که را معنی است که فشنودی می آورد و اقرار میدهد و فرای بد پیرد لیکلی
 اندیشم دینی گویم و بی نیم و از همه بدی ماه و در بستم و دین پاک دست راست نیست که من دهم
 و بران بستاده دو دیگر چون اشاعتن میره ز رانشت آمدند به لشتی بر میان داشتند
 فرق میان بیرو و بیرو لشتی داشتن است بر مرد و زن هر دو فریز و است البته شاید لشتی
 ندارند **در دهم** بر آتش خانه را نیکی باید داشتن و نگاه داشتن که تا این دو منوی
 پدید آید پاک آتش نرسد و در سه فاون دشتان بر همین باید که و هر یک که آتش
 در خانه بود نیو درند هر آتشی که در هفت شور زمین بود از آن کسی
 فشنود بود و چون آیت و خواستاری که کند زود و شود هر که که آتش
 نیو ندارد هر آتشی که در هفت شور زمین بود از آن کسی که آتش
 و چون آیت و خواستاری که کند و شود و اگر کسی آتشی فنه نیو ندارد
 اگر صد دینار در شش با در کشب و ده پیچ پدید آید نباشد و آن گناه از و بشود

باز

میان ناض کردن و بدشت برند و باید که چهار انگشت زمین فرو برد و ناض در آنجا اند
و خاک فرا سر کرد و او را و نیز در ناض میافرید است که او را از شورش و ناض و ناض و ناض و ناض
و کوفت نیز خوانند و ناض فرو دالته است باید که ناسوده نگذرد که سبیل دیوان و جادوان
به کار آید و نیز گفته اند که اگر در میان فردی افتد از بیماری باریک پیم باشد و ناض و ناض
که ناضی است که چشم نیکو آید بنام آید باید گفتن به اگر نام آید ناض نگوید آن چیز ناض
رسد انگس گناه کار باشد تا معلوم باشد **نمونه** این که چون زن آبستن دیخانه
باشد جهدی باید کردن تا بیوسته دین خانه آتش باشد و نیکو ناه دارند و چون فرزند
از مادر جدا شود شب بوزغی باید فرو وضق اگر شب سخت آتش سوزند بهتر بود تا
دیوان و در جان کزندی و زبانی نتوانست کردن به عظیم نازی باشد در آن شبان روز که
فرزند زاده بود در دین میاست که چون زراشت سفتی از مادر جدا شد شب
به شب دیو به بامد و بچاه و بویالندی که در زشت و ممل که کشتن و ناض آتش و شوی
را باید نیکو کشد و هیچ کزندی و زبانی نتوانست کردن و تا بطل روز فرزند را
نتوانست که بگذارد و نیز شاید که مادر به پای برد آستانه اسره نهد یا چشم بکوه کند
که گفته اند بدشتان بد باشد **نمونه** این که چون خلل تر شد یا چون که در بدن دند
کنند باید که پوست نازد که پوست اندکی مایه داشته بود چون میکنند و ناض آبستن
پای بران نهد سیم بود که کودک بزبان آید در سیم این که مرد این جهدی باید کردن تا
یوان زن بکشد و فرزند زاینده و ناض هم صفت شوهر کردن رعیت ی باید کردن به

نمونه
نمونه
نمونه

نمونه

در دین میاست که هر کار و کوفه که فرزند کند هم چنان بود که پدر و مادر بدست و ناض
کرده بود و معنی بر پوست یعنی برین جل بران جهان شاید که شش و تار ستافین و مری فرزند
بر فرزند نادن کار و کوفه کنند انگس هم بهر و هم نصیب یکدیگر باشند و اگر کسی را فرزند نباشد
بریده چو ناض یعنی راه آن جهان بر انگس بریده باشد و بران جهان نتواند رسید
بر سر سینه چو ناض نتواند کردن و حساب و شمار و ننگند و مرا شافندی که با فرزند
رسد اول این سخن گوید که بران جهان موضع خویش بدید آورده یانه و چون نیل آورده
باشد بروی بگذرند و هیچ دیگر نگویند و روان او یادر دو غم و حسرت هم چنان و چون
بدن چنان بود که کسی در میان که هم دند و دود و دم باشد و یادر شهری و ناض و دود
تردید باشد و یادر و آب در پیش بود که برین رود که رشتاید کردن یا پی باشد و میان
در متاده باشد و آن جانب چو ناض به ناض و سیم و ناض شهر یانه و دوی سید و ناض و
نمونه آتش بجای باشد از جهت چو ناض در متاده و دود بران شهر نتواند رسید و همیشه درین
حسرت باشد و این سنی و ناض و ناض چو ناض نند و نند شهر یا نند ناض و ناض
و ناض و ناض و ناض میکنند و هیچ کس جز او نرسد و روان او هم چنان ی باشد فرزند
نیز جهان شود پس روان او نیز بر مردمان جفت شود و ناض باشد و چو ناض
یا از بر ناض آسمانی یعنی در طالع او فرزند نباشد و او را چو ناض ناض روان
دوست را ناض ناض بران دو ناض سید بر ناض هر و کسی را ناض انگس
جای گاه فرزند خویش نیستند بدین ناض و هر و ناض و ناض هر چنان بود و ناض

نمونه
نمونه
نمونه

۱۲
۲۰
نمذ بخاصه در وقتی که گوشت خورده باشند (۱) این که چون کودک را مادر بزیادی
باید که با او بر او هم میشت دهند از بهر آنکه فعل و فرد و دانش بیشتر بوی رسد و بهشان کمتر
براید و اگر در آن وقت نیست نتوانند از آن اندکی موم و بوی فر گیرند و بتا آهو و بر بچا نند
و با آن آب در او کشند و آن موم کنند و بگوید که دهند بعد از آن شیر و آن (۲) این که
با هر کسی که قوی و حیوانی کند و تا باید که در آن و حیوانی آوردن و چه بسیار چیز برین سبب
برین شود آن قوی و حیوان بدین مرغ نباید که در آن جو در دین ما آن را هر درج وقتند و در دین
مردید کسی که هر درج کند به هشت بروی شود و انکس خود دشوار این جهان بیرون شود
تا بروی علی امتیاز نشود و هر درج بنان بدست که کسی حاجت یکم نماید بود یا عرضش
لم مایه مانده بودی خلاف هر درج غرض از آن او رسد و هر قدر از آن که نابدید شود یا عمده
که بر مقدمه جلای عظیم که مردم رسد که از آن جل دشواری رهایی نیابند هم از آن بود
که هر درج خورده باشند اگر پیش از پیران در دین بیجا می بیدست که خوشتر است
از تاشت ستمان یعنی بر او هم از دادار او و مرد پرسید که از کجا میاید که مردم
کنند که کم گناه تر بود از دقتان و جواب داد که هیچ گناه بتر از آن نماند نیست که دو
کسی با یکدیگر قوی کنند چنانکه هیچ کس در میان ایشان نباشد و هر دو مرد و هر دو
کسی یکی باز کرد و گوید که من ازین خبر ندارم و انکس را بجز من هیچ نماند و باشد از آن
بتر هیچ نماند نیست و انکس خود ازین جهان بیرون شود تا اینفرمان بوی رسد و برین
جهان بده فزوده آنکه کسی سخت تر باشد و انکس به بخت هم و بهی تو نند

بر دین باشند هر کار و کرده او و فرزندان او کنند هم چنان بود که بدست ویش کرده باشد هم چنان از
 بهت سرگزیت نیش اگر در خانه رایاری دادن فرزند و انت تا انکس را خلاص دهند و بر جای ویش
 بماند او را صواب حاصل آید **در شصتم** این که سخت باید بر میختن از دروغ گفتن که هر گناه گوید
 کند بسیاری دروغ گفتن شاید کردن و سر به کلاه دروغت انوشین ز راتشت سقمان از
 دادار او فرزند پر سید که دروغ زن مانند کیست دادار او زن مذکرت که دروغ زن با هر هن هم
 کار است و در دین به گوید که دروغ گویند از خانه نباشد و در میان مردم حقیر باشد اگر مردی محترم
 باشد او را بنزدیک مردم قدری نباشد و مردمی ندارند و فرجام دروغ زن بد باشد اگر بسیاری مال
 دارند بجای آن مال از دست او بشود و جوهرم بنیانمند باشد و نیز محله دانی بر افتد از
 سبب دروغ گفتن **در شصت یکم** این که راستی گفتن و راستی کردن پش باید گفتن و خوشتر
 بران داشتی که هیچ هن مردم به از راستی نیست و نیز دتلی این جهان و آن جهان را از راستی نگوید
 و بر راستی بر جای گاه مانده است و از به راستی را پاکیزه شود جسمه انجست از هیچ چیز پیش از راستی
 شتر سد و رست خیز را از راستی شاید کردن و هر جای گاهی راستی بنا کرت فزه دران بای گاه راه یافت
 و هر گاه که پیش بماند از به راستی است و جسمه دروند دران جایگاه راه نیابد و درین گفته است که یک فرد
 راست بهتر از صد عالم دروغ زن و کلاه و صفا هانی چون پای بر راستی داشت و سخن بر است میگفت با چون
 ضحاک که همه کشور او داشت بر راستی سخن و چله دیو و مردم اندوی ترسیدند و هر کتاسی بروی ظفر یافت و بخت
 سخن راست که میگویت و جسمه انجست چون مینوی راستی بدید سه هزار سال بیهوش افتاده بود از بیم راستی سر
 بر فی یار است که گفت و از بیم راستی درین جهان نیار است آمدن و هر چیزی که تو دران تفکر کنی بر جای مانده است چون
 حقیقت باز جویی بر راستی مانده باشد و رتلا شم و هو در راستی است از بران اشم و هو شتر خوانند **در شصت دوم**
 این که گفت پر هن باید کردن از روی باب از بهر آن که هر کسی که زن کسی را بزیاند و با وی نسا کند آن زن
 در ساقست بر شوهر خود حرام شود و بعد از آن هر بار که شوهرش با وی کرد آید هم چنان بود که با مردی بیگان
 کرد آمده باشد و هر که بر شوهر خود خویش اشود و نشود و این حال باز زنان جد دنیان تر باشد از بر آن که اگر

۶۰

X

۶۲

زن از استحقاق شود هم چنان بود که بدین حد دینی افتاده بود و آن مرد بران مرگزان شود و آن تر باشد که آن زن استحق
 شده باشد و از بیم بدنامی کودک را هلاک کند پس انکس که کودک وی باشد هم چنان باشد که فرزند خویش را بدست خود
 هلاک کرده بود پس مرگزان باشد و اگر کودک بر آید و بر دین ایشان بماند هر گناه که وی کند و فرزند آن وی کند هم چنان
 بود که انکس بدست خویش کرده بود اگر با زن به دنیان کند فاحش آن زن بر شوهر خود حرام شود اگر کودک بر آید حرام
 نمانده بود و اگر این گناه از وی شود که بنزدیک شوهر وی شود و بگوید که با زن تو چه واقعه رسید و فطاری در
 وجود آمد اگر خوش کنی تو دانی و الا که مرای کشی خون من بر تو حلال است اگر کشدش گناه از بین شود و الا این گناه بهیچ
 نوعی در از بین نشتود و این گناه را گناه خفهان گویند تا فطم نشود شود گناه بنه ریزد و روان وی بر سر میزد و پول
 باز دارند تا گناه کفتم او در رسد و فطم خود بکند و جواب او باندهد **در شصت سی** این که پیر هشت عظیم
 باید کردن از دزدی کردن و چیزی از مردم بر زور ستن و در دین بیست که هر کسی که یک درم از کسی بدزدد
 چون بداند دو درم از وی باز باید ستن یک درم از هر آنکه بدزدیده باشد و یک درم بپاوان انکه دزد
 زده باشد و یک کوش وی باید بریدن و ده جوب بیاید ندن و یک ساعت برندان باز داشتن و اگر یک
 درم دیگر بدزدد هم چنان دو درم باز باید ستن و دیگر کوش بریدن و بیست جوب ندن و دو ساعت
 برندان باز داشتن اگر سه درم و دو دانگ بدزدد دست راست وی را بیاید بریدن و اگر پانصد
 درم بدزدد او را بیاید او بیختن و برین با قوتش این باشد و بینان خود بر روان او باده فراه کنند
 و اگر کسی نداند بینان دو فندان گرفته از وی باز گیرند و بر روان این کس دهند و اگر گرفته ندارد از کف
 همیشه سود عوض دهند و روان او را باده فراه ی غایتند و انکس که چیزی از کسی بر زور ستانده بود
 و بینان هر یکی را چهار عوض باز ستانند و اگر این جایگزینش واجب کند که هر یکی را چهار باز ستن
 و یکی انکس که راه داری می کند چون بداند و واجب کند که چون بگیرند در ساعت بکشند
در شصت چهارم این که مردم ی باید که بیوسته سپاس دای بر یاد دیدارند و شکر
 نعمت ایزد تعالی بگویند و چه دادار او فرزند خودم دو چیز خواهد یکی انکه گناه نکند و دیگری انکه بهیچ چیز
 سپاس داری نکند و مردم هر چند که سپاس دار تر باشند و بهیچکی از زانی تر باشند و سپاس دار تر

۶۰

روزی پشتر بخشد از آنکه دلگسار و مهر کسی که او سپاسدار نبود و هیچ نیکی از نانی نبود و نان که خورد
بر وی حرام بود و با وی هیچکس را نیکی نباید کرد و در دین بید است که مردم ناسپاس چون میرند هر جا که ناسپاس
از او بختند بوم استند و بدی از او نماند و گوشتی که گوشت را به سینه و هر مرغی که ناسپاس خورد
مرد در قتل گنجید یا بر ششید آن درخت را بخشد و مردم که سایه آن درخت بنشیند سپاس شوند در
جند عین است که مردمی باید که بر خوشی شستن مسطولی کنند یکی سخاوت و رادی باز نایان کردن و دوم راستی
کردن و سوم بر همه کس ابرویان بودن و چهارم یک دل و راست بودن و دورویی از خوشی دور داشتن
و این چهار خصلت اصل دین را نشانه است و باید که آنرا بخشد و بپسندی هیچ کسی نه بسندی از برای دادار
او نزد گوید که ای زراشت اگر خواهی که پالیز و رستگار شوی و بجای گاه پاکان رسی این دو کار پس یکی آنکه هر
پیش برکتی بگزینی و پیشی یکی را بخار دار و روان مینوازی که ای دار و از این جهان از بختدینور عالمی
و دوم آنکه با همه کس راست گوی و راست کن باشی یعنی هر چه بخورد نه پسندی هیچ کسی پسند چون چنین
کردی اش و شاد باش **در ششم** این که بر همه زنان فرزند است و دوازده هفتاد و یک بار فرودن و
شستن بر هر کفایتی که در دشتان و در کوچه ها بسته بود قبل پاک شود در زنده و ندیدد فرماید که هر کسی که
دوازده هفتاد و یک بار شسته بود همه گناهان وی پاک شود و جهان بود که فرقی گاه که باقی عظیم در آید و آنرا
پیر و جهان گناه از بن شود و مردم پاک و او بر شود و زنا را از این فریضه ترکاری نیست و در دین بید است
که دوازده هفتاد و یک بار شستن و دوازده هفتاد و یک بار شستن و دوازده هفتاد و یک بار شستن
کوفه بود چون میزند هم چنین کوفه بود **در ششم** این که زنا را عظیم پر هیز باید که از روی
کردن که در دین بید است که هر زن که با دو مرد بیگانه کرد آید او را در دین باید خواندن و به راقصیر
است که با همه جادوان و گناه کاران یکسانست در زنده و ندیدد فرماید که هر زن که با دو مرد بیگانه کرد
آید گشت پنج برهن رسد که او را مردم **در ششم** این که آن زن که در آب نگاه کند آب را نماند
و اگر در و درخت نگاه کند بر درختان بگناهان و کم شود و اگر با مرد اشو سخن گوید خوره مرد را بگناهان
زراشت از دادار او فرزند برسد که سزای آن زن باشد و او را او فرزند گفت که او را نه و در تر باید

گشت که از دهها و صد فرزند از برای او در دام من زاین کار ترست پس چون چنین است زراشت
و عظیم نگاه باید داشت تا بر شوهر خوشی شستن حرام میشوند که هر گاه که چهار بار شستن بد کسی دهد بعد از آن
جند آنکه در خانه و شوهر بود بر شوهر حرام باشد و چون نگاه بر او شستن افزاید **در ششم** این که
زن دشتان که چشم بر آتش افکند دوازده در سنگ نگاه باشد و اگر در پاترزه گام آتش شود
و دوازده در سنگ نگاه باشد و اگر در آتش شود و دویست و بیست و یک نگاه باشد و اگر در آتش
اگر دست بر آتش نهاد پاترزه تمام نگاه باشد و مهم بینش اگر در آب روان یا حار و آن نگاه کند دوازده
در سنگ نگاه باشد و اگر در پاترزه گام آب روان شود پاترزه درم سنگ نگاه باشد و اگر در آب
روان نشیند ششید پاترزه تمام نگاه باشد و چون در باران برود هر قطره باران که بر اندام
او بچکد تا خوره نگاه باشد و در خوشی شستن باید نکردن و با مرد شستن شستن و باید بر همه
بر زمین شاید نهادن و بدست هیچ میری شاید خوردن و دوزن دشتان با هم شاید خوردن و شاید
بستن و تاسه روز شستن بعد از سه روز اگر خوشی را پاک بپسند یکی روز دیگر بجای شستن
و تا نه روز بر آدن اگر خوشی را پاک بپسند یک زمان در سر شاید شستن اگر سیت و زراشتان
باشد که باره باید پنداشت که خود دشتان تاسه روز در باران سر شاید شستن پر هیز هم چنین باید کردن
که اول نشستن اگر گاهی باشد که او را دشتان آمده است جامه بپاید کند و بی نگاه کند اگر دشتان شده
باشد جامه که بکند بود پاک باشد اگر کودک بشیر داشته باشد جامه و ریحان از کودک باز کنند و جامه دهند
تا شیر خورد پس یکسان در شاید دادن و لیکن چون مادر سرشید سر کودک را نیز بپاید شستن و زن دشتان
باید که سر هیچ بادیایی بگردد که اگر هزار روز بود بپاید و وادیاب کند و کسی که بر سم دان دارد یاوی
سخن نکوید و اگر هیز بدی که بر سم بدست دارد و از دوزن دشتان یاوی گوید یا سه گام زن دشتان
برود وادیاب کند **در ششم** این که آفتاب شاید که بر آتش افتد و هر گاه که آفتاب بر آتش
افتد گناه باشد اگر آتش با آفتاب بگردد و ستر نگاه باشد و اگر چیزی بر آتش فرو کنند باید که
خوار خند داشته باشد که زور و قوت آتش را ببرد تا دانتند **در مقام** این که کسانی که ایشان ناسپاس

بعد از گاه بر نند باید که دودست جامه از بر آن کار بفاده باشند و آن جامه را در پویشیدن و شاردن و بار
 سکه باید کردن یکبار آن گاه که جان از و جدا شود و یک بار آنکه بر خواهند گرفتن و پس آن هر دو تن
 نیند باشند و ریشهای در دست گاه خیش بستن و تادست از یکدیگر جدا نشود و وونی بنیادند قاشق
 باید بودن و بالکی ستن کفقت و اگر ننی آبستن بودی بکار تن بر باید گرفتن آن دونا است و وونی
 شاردن بر همینند و بان آینه سر بیایب و آب شستن از بر آنرا کسی در کار بران زودی و زنی و
 موی بود و اگر شاردن سکه نندید بر گیرند هر چند که باشند بکارین شوند و در زنده و نند پیدا فرموده است
 که هر کسی که شای سکه نندید بر گیرند ریش و موی که زانی باشند و هرگز پاک نشود و روانش در و نند شود
 تا دوا نمود باشد **در هفتاد و یکم** این که چون گوی یا کوسفندی یای گاهی شای خورد تا یک سال گوشت و شیر
 و پنیر و هیچ چیز ایشان بکار ناید و بعد از یک سال پاک بود و اگر آبستن باشد یک سال پاک شود اگر مرغ خانه
 شای خورد هم چنین یک سال گوشت و فایه او پاک باشد **در هفتاد و دوم** این که اگر کسی از بردار و و در مان شای
 فی باید خوردن و زنه که نه خوردن و نندیداد فایه که کسی که شای خورده باشد سرای خان و مانش بیاید که
 و دلش از بشت بیرون بایر آوردن و بشت فاش از سر بیاید کردن و با این همه علامت که باوی بکنند تا رستی
 روانش در دوزخ باشد **در هفتاد و سوم** این که چون کسی شای آب و آتش بر دگر کران باشد و در رین
 نوب که نیز ملک بسیار آید از آن جهت باشد که شای آب و آتش رسایند باشند و هم چنین نستان سر دتر
 و تابستان که مژ باشد **در هفتاد و چهارم** این که چون باعداد از فایه بر فیزند بخت چیزی بر دست
 باید افکندن یعنی دست شوی و پس آب پاک دست شستن چنانکه دست از ساعد تا سر انگشتان
 سه بار شستن و روی و بنا گوش تا زیر زخ و تا میان سر شسته باشد و پای تا ساق سه بار بشوید و
 واج به خورد و اگر جای گاهی باشد که آب نباشد و هم بود که نیایش در گذرد دست را سه بار به خاک بیاید
 شستن و پس نیایش کردن و پس چون بایر صد دگر باره دست و روی شستن و باز باز ماندن و دست
 نداشت هیچ چیزی نتوان کردن اگر دست نداشت چیزی کمتر تا فخر و گناه باشد **در هفتاد و پنجم** این
 که در کشته ناری که آب باری خواهند کردن اول باید که بجهه راه کند آب نگاه کند که شای دست یازد و بعد

